LAHOLMS TIDNING

N:R 230. ÅRG. 22. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. MÅNDAGEN DEN 5 OKTOBER 1953 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 20 öre

Västmakterna sänder Sovjet ny inbjudan om 4-maktsmöte

LONDON. (TT — Reuter)

De tre västmakterna väntas upprepa sin anmodan till Sovjetunionen att inom en snar framtid delta i en konferens mellan de fyra storas utrikesministrar om Tyskland och Österrike.

Denna nya inbjudan till fyrmaktsöverläggningar skall utformas av franska ,brittiska och amerikanska representanter vid ett möte i London denna vecka som ett svar på Sovjetunionens förslag nyligen om ett försök att lösa nu oavgjorda problem.

Observatörer i London anser att den ryska planen om två utrikesministermöten — ett mellan "de fem stora", alltså inklusive Kommunistkina, för att söka åstadkomma en avspäning i världsläget och ett mellan "de fyra stora" om Tyskland — under inga förhållanden kan accepteras av västmakterna. Dessa väntas komma att begära att Kina först ger prov på sina goda avsikter vid den planerade politiska koreakonferensen innan det får tillåtelse att yttra sig vid andra internationella möten.

Västmaktssvaret, som torde bli kortfattat, väntas komma att ånyo ge uttryck åt den åsikten att de tyska och österrikiska problemen bör behandlas innan utrikesministrarna ger sig i kast med andra frågor. Däremot kommer sannolikt inte västmakterna att ånyo föreslå någon fixerad tidpunkt för ett utrikesministermöte

Samtidigt uppges premiärminister Churchill hålla på att utarbeta en ny plan för att få slut på dödläget mellan öst och väst. I politiska kretsar påstår man att Churchill överväger att ta upp frågan om överläggningar med Sovjetunionen när han på lördag håller ett stort tal vid det konservativa partiets årskongress.

En tidningsuppgift att premiärministern redan skulle ha tillställt den sovjetryske regeringschefen Malenkov en personlig skrivelse vinner däremot föga tilltro. Likaså dementeras från auktoritativt håll andra tidningsuppgifter om att utrikesminister Eden inom kort skulle flyga till Moskva för förhandlingar. Eden återupptar på måndagen sitt arbete efter sex månaders sjukledighet.

Sydkorea beskyller indierna för överlagt mord på fångarna

PANMUNJOM.

Sydkoreas regering hotade på söndagen officiellt att ge sin armé order att kasta ut de indiska bevakningsstyrkorna ur Korea om dessa inte upphörde med sina "illgärningar" mot de 23 000 krigsfångar de är satta att övervaka.

Hotet framfördes i en not till den indiske överbefälhavaren vari indierna anklagas för att ha gjort sig skyldiga till "överlagt mord" då de i förra veckan stoppade ett massutbrytningsförsök från kinesiska och nordkoreanska krigsfångar.

Enligt en indisk kommuniké dödades tre och sårades tio krigsfångar när utbrytningen stoppades med vapenmakt sedan fångarna vägrat att hörsamma varningar.

— Den neutrala stilleståndskommissionen är neutral endast till namnet och de gärningar som nyligen begåtts av kommissionen och de indiska styrkorna är ett klart bevis på dess kommunistvänliga karaktär, heter det i den sydkoreanska protestnoten, som är undertecknad av tillförordnade sydkoreanske utrikesministern.

"Jag utfärdar härmed en högtidlig varning på republiken Koreas vägnar att om kommissionen och de indiska trupperna inte omedelbart upphör med sina illgärningar kommer republiken Korea att med beklagande se sig nödsakad att sända sina väpnade styrkor för att kasta ut de ansvarslösa indiska trupperna ur Korea", säger den i mycket hetsiga ordalag avfattade noten.

NEW YORK: Egypten har hos FN:s säkerhetsråd anfört klagomål över att israeliska styrkor "flagrant kränkt" stilleståndsavtalet genom att bygga befästningar i den delimitariserade zonen.

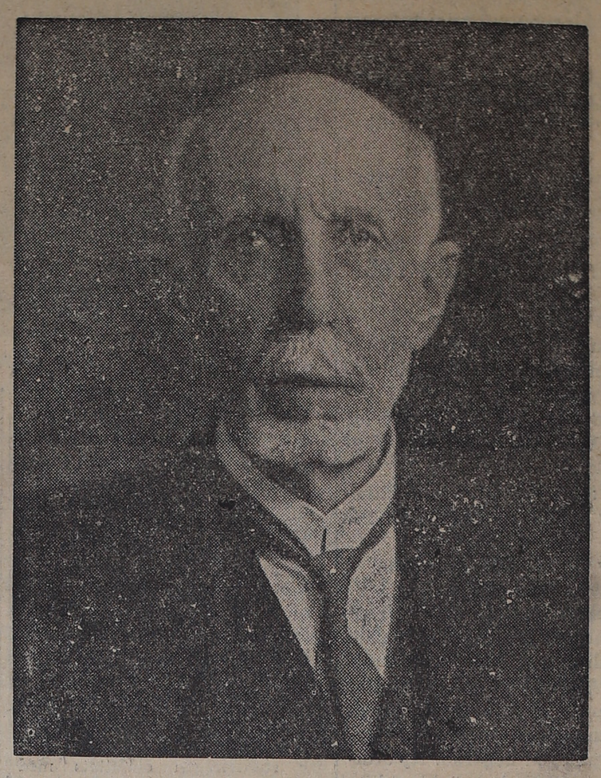

Prins Bernadotte död En ADLING ur tiden

STOCKHOLM (TT)

Prins Oscar Bernadotte avled i sitt hem i Stockholm kl 4 på söndagsmorgonen. Prinsen var vid sin bortgång 94 år gammal och var under de senaste månaderna sjuk. Under lördagen var han icke vid full sans och på kvällen tillstötte cirkulationsrubbningar. Livmedikus dr Casserman utsände vid 22-tiden en bulletin om det kritiska tillståndet och vid dödsbädden vakade döttrarna grevinnan Maria af Wisborg och fru Elsa Cedergren, sonen greve Carl Bernadotte af Wisborg med maka Gerti, grevinnan Estelle Bernadotte samt magister Hugo Cedergren jämte två sjuksköterskor från Sophiahemmet och en trotjänarinna. Även kungaparet höll sig underrättat om prinsens tillstånd. Han avled lugnt och stilla utan att under natten ha återfått medvetandet.

Prins Oscar var kung Oscar II:s och drottning Sophias andre son och med sina 94 år vid sin bortgång blev han den äldste i kretsen av bröderna kung Gustaf, prins Carl och prins Eugen. Som ung stod hans håg till sjön och vid 17 år fick han delta i en kadettexpedition till Nordafrika. Senare var han som kommenderad officer med på fregatten Vanadis' berömda världsomsegling 1883—85. Tre år senare avancerade han till kommendörkapten, blev 1903 viceamiral och övergick så i reserven.

Då han 1888 gifte sig med dåvarande kronprinsessans hovdam Ebba Munck väckte detta ganska stort uppseende eftersom han därmed förlorade sina kungliga privilegier. Fadern gav sonen titeln prins Bernadotte och av morbrodern, storhertigen av Luxemburg, fick han den ärftliga titeln greve af Wisborg. I äktenskapet föddes fem barn, grevarna Carl och Folke samt grevinnorna Maria, Sophia och Elsa. Prinsessan Bernadotte avled den 16 oktober 1946.

Prins Oscars varma religiösa känsla blev bestämmande för hans civila livsgärning: Liksom bröderna var han en verksam natur och nöjde sig inte med att passivt delta i fromhetslivet utan grep sig an med att verka för en aktiv kristendom. Han framträdde själv under många år och fann i KFUM-rörelsen en organisation vars betydelse som en enande faktor i den kristna verksamheten han tog fasta på. Organisatoriskt var han under åren livligt varksam och var bl. a. ordförande i KFUM:s förbundsstyrelse från 1892 till 1943. I många år var han svensk representant i KFUM:s världskommitté. Han verkade med kraft för den evangeliska allianstanken och stödde jämte sin maka bl. a. missionen bland sjömän och lappar samt den yttre missionen. För sin samlade verksamhet inom det svenska religiösa livet tilldelades han 1934 Illis Quorum, 18:e storleken.

Prins Oscar kommer, liksom hans maka för sju år sedan, att jordfästas i Engelbrektskyrkan på fredagen eller lördagen, och begravningen får samma utformning som då med ä. ärkebiskopen Erling Eidem som officiant. Kungaparet kommer att närvara vid jordfästningsakten.

Lorentzon dömd men fri Domen skall överklagas

Kapten Oscar Lorentzon dömdes på lördagen av domstolen i Canakkale till sex månader fänggelse och 250 turkiska punds böter för bristande uppmärksamhet och felaktig navigering då hans fartyg Naboland kolliderade med den turkiska ubåten Dumlupinar. Han försattes dock omedelbart på fri fot, då fängelsestraffet anses avtjänat genom den tid han suttit häktad. Kapten Lorentzon skall vidare till de omkomnas efterlevande betala ett skadestånd på sammanlagt omkring 40,000 turkiska pund eller 74,000 svenska kronor. Ubåtens befälhavare frikändes.

Domaren förklarade att Lorentzon brutit mot internationella sjöfartsregler genom att låta "Naboland" ta en genväg, vilket gjorde kollisionen oundviklig. Han fann vidare att fartyget hållit för hög fart och anklagade vidare kapten Lorentzon för att ha försökt förfalska de loggboksanteckningar om kursen som han gjort före kollisionen.

Kapten Lorentzon, som på söndagsmorgonen reste till Istanbul, har överklagat domen. Han förvånar sig dock över att domen blev så pass mild eftersom domstolen ansåg honom skyldig.

De jurister som representerar de omkomna sjömännens familjer ämnar inleda en rättegång mot Nabolands ägare med krav på skadestånd.

Den process som inleddes mellan "Nabolands" rederi och turkiska staten i skadeståndsfrågan har varit vilande i avvaktan på utslaget i Canakkale.

— Enligt turkisk lag har rederiet hela ansvarigheten upp till högst det egna fartygets värde, både för person- och sakskador, förklarar den svenske sjörättsexperten, advokat Stellan Graaf. Man har enats om att "Nabolands" värde skall anses vara drygt 8 milj. kr, men turkarna har begärt att den svenska försäkringsgivaren skall ställa bankgaranti för detta belopp och dessutom yrkat på att bankgarantin skall förfalla till utbetalning redan efter dom i första instans. Detta har man från svensk sida inte kunnat acceptera utan hävdat att beloppet inte skal lerläggas förrän målet avgjorts i sista instans och den slutgiltiga domen vunnit laga kraft.

I och med de ansvarighetsförsäkringar varje fartyg har, brukar fartygsbefälhavaren för sin del i praktiken vara skyddad, fortsätter advokat Graaf. Det skadestånd som kapten Lorentzon ådömts är egendomligt ur flera synpunkter. Befälhavaren brukar inte dömas till skadestånd med belopp som han saknar möjlighet att betala. Att kapten Lorentzon dömts att betala 75,000 kr är ett beslut som knappast äger mer än pappersvärdet, då det inte äger giltighet i Sverige. Om de efterlevande däremot väcker skadeståndstalan mot rederiet blir det en annan sak.

Det torde dröja åtminstone en vecka innan kapten Lorentzon kan vara tillbaka i Sverige enligt vad hans släktingar i Stockholm kunde utläsa av ett telegram från kaptenen på söndagen. Telegrammet var en personlig hälsning till hans maka och barn, som i avvaktan på närmare besked om hemkomsten vistas i Stockholm.

Triestefrågan kan ännu lösas

BELGRAD (TT — Reuter).

— Det är ännu inte för sent för direkta italiensk-jugosloviska förhandlingar för att lösa Trieste-frågan, framhöll på söndagen Edvard Kardelj, vice ordförande i det nya verkställande förbundsrådet.

"Vi är inte hågade att ge vika för Italien och låta det ta hand om vare sig A-zonen eller hela fristaten Trieste, men Jugoslavien anser fortfarande att man måste söka i samförstånd i denna fråga. Och då förbereder vi ett direkt avtal mellan de båda länderna framför någon annan form av uppgörelse.

Fransk löja gör succé

PARIS (TT — Reuter).

"Nanar den store", en sju centimeter lång löja, fördes i procession genom Paris' gator på lördagen. Nanars lilla glasskål hade placerats på en 15-tons lastbil som sakta förde den lilla fisken till en glaspaviljong vid stranden av Seine där den skall stå till allmänt beskådande. Strax intill ligger en 30 meter lång norsk blåval utställd, som under en veckas tid begapats av omkring 100,000 parisare.

Utställningskommissarie för Nanar är en uppslagsrik nattklubbsägare som genom smart reklam lyckats göra löjan till en lika stark publikmagnet som valen Jona. "Nanar är mycket förnämligare än Jona", säger han. "Dels lever han och dels är han fransk."

HEDLUND:

Förnuftig socialpolitik naturlig för BF:s väljare

ÖSTERSUND. (TT)

Under de två år koalitionsregeringen arbetat har det varken förts en extrem bondeförbundspolitik eller en extrem socialistisk politik, yttrade statsrådet Hedlund i ett tal på söndagen i Sikås. Resultatet är ett utslag av det hänsynstagande till varandra som två samarbetande grupper måste ta. Förutsättningen är naturligtvis att åsikterna om hur det skall ordnas för människorna inte går isär på alltför många väsentliga punkter. Hittills har detta inte varit fallet.

Utrikespolitiken har inte vållat någon svårighet. Hur är det på det inrikespolitiska fältet? Är inte konservatismen utpräglad hos bondeförbundet? Visst finns det alltjämt en del konservativa personer inom partiet och visst kan man iaktta ett konservativt drag även i partiets profil så till vida att man vägrar ge sig in på politiska experiment med huvudsakligen endast en dogmatisk underbyggnad. Men å andra sidan har partiet visat prov på en starkt framstegsvänlig hållning, det visar både 1930-talets och 1950-talets aktiva konjunkturpolitik. Intresset för förnuftigt avvägda socialpolitiska reformer har en naturlig förankring i valmanskåren, som övervägande består av mindre jordbrukare och med dem ekonomiskt likställda. Bondeförbundet kan inte kallas ett godsägarparti. Partiet har brukat samla över 400,000 röster vid valen. Antalet jordbruk på 30 hektar eller mer än blott c:a 16,000. Hur många av dessas ägare som röstar med bondeförbundet vet man naturligtvis inte, men en gallup år 1944 gav vid handen att "bättre situerade" inom jordbruksbefolkningen röstade till 64 proc. med högern och till 18 proc. med folkpartiet, men bara till 9 procent med bondeförbundet.

För egen del tvekar jag inte att påstå, att koalitionspolitiken i stort sett har varit till gagn för både vårt land och den politiska meningsriktning jag tillhör. Vid flera tillfällen har jag framhållit att ett av de viktigaste målen, ekonomisk stabilitet, har uppnåtts och nämner nu saken på nytt, även om jag vet att oppositionen invänder att man lyckats också i andra länder. Jag antar nämligen att ingen vill göra gällande att man i dessa länder nått stabiliteten utan ansträngningar. Det är väl tvärtom så att på många håll man där fått finna sig i en sänkt levnadsstandard för att nå stabilitet Hos oss har vi nått både stabilitet och förbättrade levnadsförhållanden. För övrigt tycks man ju hela tiden på oppositionshåll ha ansett, att energiska inflationsdämpande åtgärder faktiskt varit nödvändiga och bl. a. förordat en kreditåtstramning.

Skatten har sänkts med omkring 15 proc. för flertalet skattebetalare. Oppositionens jämförelser med den skatt vi hade 1947 rubbar inte det faktum, att en skattesänkning nu genomförts. Det avdragsfria beloppet vid förmögenhets- och kvarlåtenskapsbeskattningen har höjts från 30,000 till 50,000 kr. Fastighetsskatten har minskat med effektivt 1/3. Dyrortsgrupperingen har delvis avvecklats. Folkpensionerna har höjts avsevärt och en sjukvårdsförsäkringsform har genomförts. En jordbrukspolitik har förts som gagnar främst det mindre och medelstora jordbruket. Man kan alltså peka på en hel del åtgärder i linje med bondeförbundets strävanden. Å andra sidan har ingenting genomförts som står i strid med bondeförbundets program.

Svartsjuk polack bet köttstycke ur kamrat

ÖREBRO

Örebropolisen anhöll på lördagskvällen en 26-årig polack som hotat en 29-årig italiensk arbetskamrat till livet. Polacken jagade italienaren på en gata i Örebro med en stor jaktkniv. Dessförinnan hade han sprängt sönder italienarens dörr och bitit bort ett köttstycke ur nacken på denne. Italienaren chockskadades och fick föras till lasarett. Han klarade sig undan den desperate polacken genom att tränga in i en villa hos vilt främmande människor.

— Vi ser mycket allvarligt på den här historien, säger överkonstapel Gösta Ottosson i Örebro. Polacken, som är politisk flykting, är en känd bråkmakare.

Vid 17-tiden på lördagen besökte polacken sin kamrat i dennes bostad. Först pratade de vänskapligt, men plötsligt kastade sig polacken över italienaren och började slå och bita honom i nacken. Han blev emellertid utkastad. Då kom han igen och placerade en dynamitpatron på dörrhandtaget och tände på. Italienaren blev vettskrämd och hoppade i strumplästen ut genom fönstret. Polacken förföljde honom beväpnad med en två decimeter lång hopfällbar jaktkniv. Italienaren sprang ett par kvarter med polacken i hälarna. Han var hotad till livet och fullkomligt utom sig av rädsla. I en villa störtade han in och bad om skydd.

— Rädda mig, rädda mig, han skall döda mig, skrek han och kastade sig på golvet.

— Mannen darrade i hela kroppen, berättar Gunnar Åström, som fick taga hand om mannen. Han var chockskadad, och min fru fick plåstra om honom. Bl. a. var ett stort köttstycke borta i nacken. När han lugnat sig något berättade han hela historien Han ville inte att vi skulle kalla på polisen.

Polisen tillkallades dock och förde Locatelli till lasarettet, där han fick kvarstanna. Polacken greps utanför baracken.

Det är troligtvis svartsjuka, som ligger bakom dråpförsöket.

I kvav på Atlanten

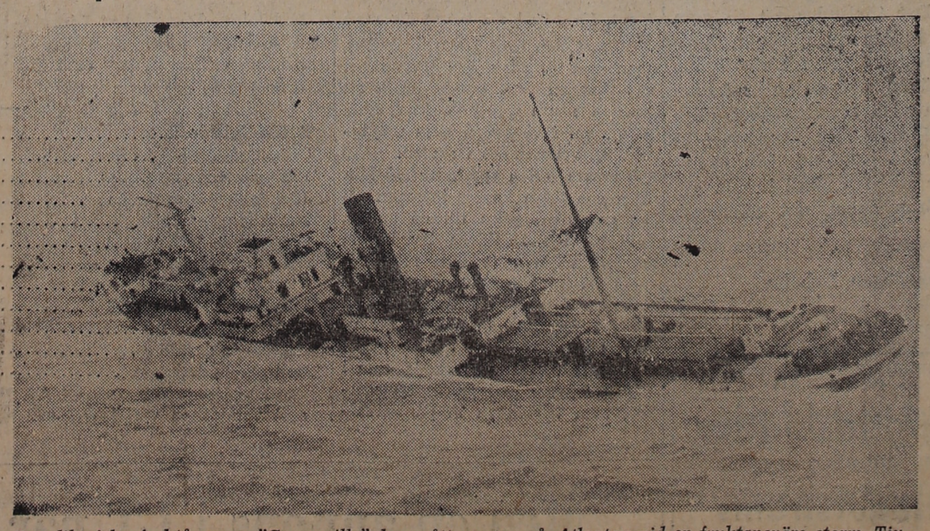

Den liberiska fraktångaren "Greenwille" har gått under på Atlanten vid en fruktansvärd storm. Tjugofyra av den till 26 man uppgående besättningen räddades av den franska ångaren Ile de France. Här ses "Greenwille" i sjunkande tillstånd mitt ute på Atlanten.

Västgötamanövern:

Tunnor och tvestjärtar slåss om luftherraväldet

FALKÖPING. (TT:s utsände.)

Efter att ha sett lycksalighetens skimmer dra över skäggiga och smutsiga soldaters anleten vid viddagstiden på lördagen vid ljudet av signalen "Eld upphör", bevittnades kl 17 på söndagen uppbrottet från mannarnas lägerplatser, där de för första gången på över fyra dygn fått ett tillfälle att under rofylld sömn göra sig kvitt det värsta trötthetsgiftet.

Det var nu åter krig på Västgötaslätten. Men mannarna kunde kanske trösta sig med att sällan en oktobersol givit en sådan praktfull lyster åt det färgmättade och mjuka falbygdslandskapet, som när de nu åter satte sig i rörelse — denna gång i nordlig riktning mot Valstad, där B-sidan låtit landsätta en infanteribrigad, representerad av I 11 under ledning av överstelöjtnant von Horn.

I 17 har i Västgötamanöverns andra skede ingått i A-styrkorna, som fortfarande står under befäl av överste Flach. Det förutsattes att hans stridskrafter fortfarande med framgång stötte mot söder i riktning mot Herrljunga, när uppgiften om luftlandsättning ingick till hans stab. Överstens problem består sålunda i att så snabbt som möjligt vända på hela kakan och marschera mot norr och slå fienden, som grävt ner sig i försvarsnästen i just de trakter av Västergötland, där fordom så många slag stått, och som är en verklig guldgruva för fornminnesforskarna. Soldaterna har ungefär två mil att tillryggalägga, innan de kan tänkas få kontakt med B-sidans luftlandsatta trupper.

Under söndagen tillhör allt uppträdande flyg B-sidan, men på måndag övergår jaktflyget till fienden. Det väntas därför då uppstå livliga flygstrider mellan "tunnorna" och "tvestjärtarna" om luftherraväldet.

Västgötamanövern avblåses antagligen någon gång på måndagsmiddagen.

Hyresvärd vräkte med pistolskott

ROANOKE, Virginia (TT — Reuter).

En hyresvärd som inte kunnat förmå sina inneboende att flytta i laga ordning tröttnade på att tjata och tog på lördagen till pistolen. Två mun, tre katter, en hund och en get stupade på fläcken. "Så var det med den saken," sade värden när polisen dök upp.

Fjärdingsman stal 23,000 i skattemedel

VIMMERBY (TT).

Landsfogden i Kalmar län beslöt på lördagen åtala en fjärdingsman i den norra länsdelen för grov förskingring. Fjärdingsmannen har erkänt att han sedan 1943 eller 1944 förskingrat gver 23,000 kr av skattemedel som han indrivit i sin tjänst. Dessutom har han laborerat med oäkta indrivningskvitton och vilseledande bokföring. Av de förskingrade medlen har fjärdingsmannen återbetalat omkring 4,000 kronor.

Uppehållsväder

Måttlig till frisk under måndagen något avtagande nordvästlig vind. Växlande molnighet och mest uppehållsväder. Något kyligare. Lokal lätt nattfrost i inlandet.

Allmänna utsikter för tisdagen: Vind mellan väst och sydväst. Uppehållsväder. Oförändrad temperatur eller något varmare.

Sjödistrikt: Styv till hård byig småningom något avtagande nordvästlig bris. God sikt.

Laholms Tidning

Smedjegatan, Laholm

Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Telefoner:
Redaktionen 300
Redaktör G. Bertlands bostad 199
Expeditionen och annonskontoret 299
Annonschef Axel Larssons bostad anknytning 299

Annonspriser:
Före text 28 öre pr mm.
Textsida 30 „ „ „
Särsk. begärd placering å textsida 32 öre pr mm.
Önskas hyra, platssökande och borttappat 25 öre pr mm.
PRISFÖRHÖJNING debiteras med 30 procent för annonser beordrade med petitstil.
Förlovnings-, lysnings-, vigsel- o. födelseannonser 7:— kronor.
10 procents förhöjning lördagar och dag före helgdag.
Annonser placeras ej på första sidan.
För hänvisning till och svars emottagande debiteras 1:—.

Prenumerationspriser:
Halvår 16:50, kvartal 8:75, månad 3:25.

Dödsfall

†

Min kära maka, vår lilla mamma

Astrid

född den 15/11 1899

har i dag lugnt och stilla insomnat, djupt sörjd av mig, barn, barnbarn, syskon, släkt och många vänner.

Högalt, Hishult den 3 okt. 1953.

OSCAR E. KARLSSON.
Barn och barnbarn.

Ske Din vilja.

De släktingar och vänner, som önskar följa vår kära Astrid till hennes sista vilorum, samlas vid Hishults kyrka söndagen den 11 okt. kl. 12.45.

SORG-HATTAR och SLÖJOR
i ett förnämt och värdigt utförande.
EKWALLS EFTR.
Asta Söderberg.
Tel. 566 Laholm.

Andréns Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR.
Allt ombesörjes.
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarb. Mellbystr. Tel. 69.

Anderssons Begravningsbyrå
ombesörjer allt vid dödsfall.
Gamlebygatan 10, tel. 175.
LAHOLM.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61.

SVENSSONS BEGRAVNINGSBYRA
(Inneh. Carl Henrik Svensson)
Rekommenderas.
Tel. 54 Ränneslöv
Allt ombesörjes.

Röda korsets katastrofhjälp Svenska röda korsets postgirokonto 900 800. På talongen: Katastrofhjälp.

Hästlotteriet 1953

Lottpris Kr. 2.10.

Dragning i Falkenberg den 22 okt. 1953.

OBS.! Uppskjutes icke. OBS.!

HÖGSTA VINSTEN: ett premierat ardennersto.

ÖVRIGA VINSTER: föl med härstamning samt dessutom ett stort antal presentkort à 100—10 kr., vilka berättiga till inköp av varor efter vinnarens eget val hos ett flertal av länets affärer, uppräknade å presentkorten.

Erik Gösta Vilhelm Olsson i Skogaby har sökt tillstånd att i av honom utövad beställningstrafik för personbefordran under sön- och helgdagar samt dag före sådan dag insätta ytterligare en bil. Trafikföretag och andra, som beröras av ansökningen, äga att inom 8 dagar, räknat från den dag, denna kungörelse intagits i denna tidning, avlämna skriftliga yttranden till landsfiskalen i Höks distrikt, hos vilken handlingarna hållas tillgängliga.

Länsstyrelsen.

Anbud

Härmed infordras anbud å samtliga mjölkskjutsar till Knäreds mejeri för nästkommande år. Anbuden skola ställas till styrelsen och vara inkomna före den 15 okt. 1953 samt vara märkta "Anbud". Ingivet anbud är bindande från anbudsgivarens sida till den 5 nov. 1953. Fri prövningsrätt förbehålles. Närmare upplysningar kunna erhållas pr tel. Knäred 121 eller Kåphult 19.

Knäreds Andelsmejeriförening
Styrelsen.

Besiktning av hästar

försäkrade i Örkelljunga, Rya, Fagerhults och angränsande socknars hästförsäkringsförening förrättas å nedanstående tider och ställen.

Vid Hishults Gästgivaregård fredagen den 9 oktober kl. 2.30 e. m.

Vid Hotell Dalsberg, Sk. Fagerhult, lördagen den 10 oktober kl. 2 e. m.

Vid Johanssons Gästgivaregård, Örkelljunga, samma dag kl. 2 e. m.

Föreningens medlemmar kallas till sammanträde å Johanssons Gästgivaregård lördagen den 10 oktober kl. 4 e. m. Försäkringsavgiften bör då vara erlagd. Nya medlemmar intagas vid alla sammanträden.

Örkelljunga den 1 oktober 1953.

Styrelsen.

Ysby LSS-avd.

har möte i bygdegården tisdagen den 6 okt. kl. 20.

Besluta om ämnesval i cirklarna, diskutera en event. folkbildningskurs m. m. — Alla intresserade välkomna.

Styrelsen.

Önskas köpa

Smågrisar
köpes varje vecka.
SIGARD JOHANSSON
Tel. 641 — Örkelljunga

Smågrisar
Köp och försäljning av endast prima och friska smågrisar förmedlas varje vecka. Vi lämnar 5 mån. kredit.
HUGO NILSSON
Örkelljunga. Tel. 504 växel.

Bortsprungen
Hund
bortsprungen ("Rolf", n:r 37). Hänv. till tel. 586 Laholm.

Laholms Tidning
befäster alltmer sin ställning som södra Hallands egen ortstidning.

Biograferna

CENTRUM LAHOLM TEL. 18
Tisd. onsd. kl. 8. Barnförbj.
SANTA FE
Randolph Scott, Janis Carter.
"Väldsamma slagsmål".

LAHOLM

Legala notiser.

Från pastorsexpeditionen i Laholm meddelas följande familjenyheter:

Född: En son till kontorist Josef Valdemar Jansson, Värnen.

Död: Emma Lovisa Johansson, f. Larsson, Ryssgatan 14.

Till ny ordförande i Svenska Sockerfabriks AB:s styrelse utsågs vid bolagsstämman på torsdagen i Malmö tekn. dr Ernst Wehtje efter direktör C. F. Franchell, som efter 45 års verksamhet inom sockerindustrien avgick ur styrelsen på egen begäran. Ny ordinarie styrelseledamot blev hittillsvarande suppleanten dir. W. Bahrke, Malmö. Styrelsens förslag om en oförändrad utdelning till aktieägarna av 3:50 per aktie om nom. 50 60 kr. godkändes.

I samband med stämman blev direktör Franchell föremål för varma hyllningar.

ZEISS OPTON
ZEISS PUNKTAL
TORE NILSON
OPTIKER
Laholm.

Mejerifusion i nordv. Skåne aktuell.

Den vid sammanträde i fjol med representanter för mejeriföreningarna inom Nordvästra Skånes mejeriförbund avslagna frågan om fusion har åter aktualiserats. I Hälsingborg har nyligen hållits ett sammanträde med representanter för RLF, mejeriförbundets fullmäktige, styrelse och arbetsutskott samt Svenska mejeriernas riksförening, varvid beslutas att frågan på nytt skall utredas.

Under sammanträdet diskuterades väckt förslag om utredning. Mot förslaget höjdes röster, som förordnade att förslaget skulle till ingen åtgärd föranleda, men det hela resulterade dock i beslut om utredning, och det tillsattes en utredningskommitté om åtta personer. Av kommittéledamöterna skall hälften representera RLF och hälften mejeriförbundet. Därutöver skall kommittén tillföras opartisk ordförande från riksföreningen.

Vad man syftar till är en organisation enligt amerikanskt mönster, med stora föreningar, vilket enligt den tidigare utredningen skulle medföra ett lättare genomförande av rationaliseringsåtgärder inom mejerihanteringen. Mejeriföreståndarna var denna gång inte kallade. Det förljudes att de som regel ställer sig skäligen kallsinnade till förslaget om fusion och även bland lantbrukarna lär en viss tvehågsenhet göra sig gällande. En utredning är emellertid beslutad, och avsikten är att den skall kunna genomföras inom det närmaste året.

Ungdomslogen Laholm samlas i kväll kl 17.30 å Godtemplarsalen.

MODERNA
Högtidskläder
till uthyrning
Hägerströms
Tel. 138 Laholm

Hallands SLKF-are var i går samlade till kurs i Varberg

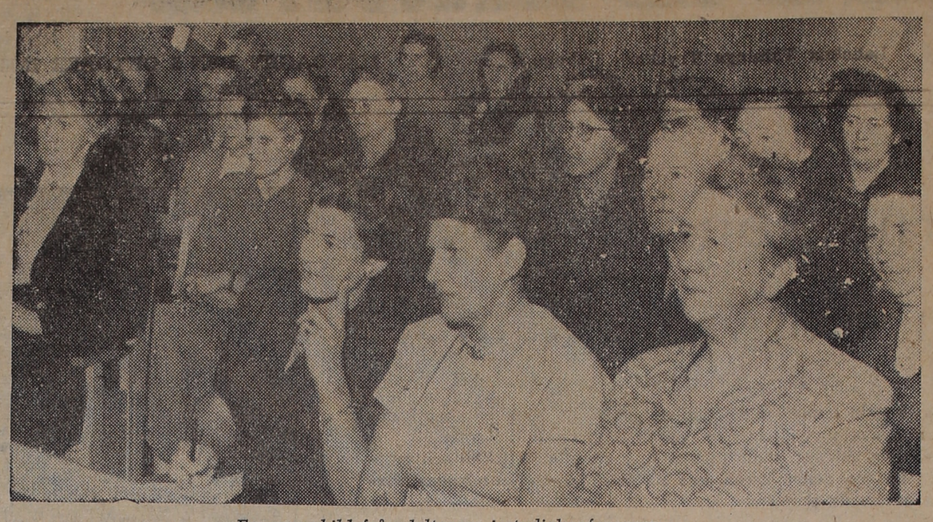

En gruppbild från deltagare i studiekonferensen.

Hallands distrikt av SLKF hade på söndagen anordnat en studiekonferens i Godtemplargården i Varberg till vilken studieledare inom avdelningarna samt andra intresserade hade inbjudits. Ett 60-tal damer hade hörsammat kallelsen och kursen blev i alla avseenden lyckad, inte blott på grund av de utmärkta föredragen utan även på de efterföljande diskussionerna.

Fröken Lilly Nilsson, Nygård, hälsade välkommen samt uttalade sin glädje över att så många kommit tillstädes. Under år som gått har studiefrågan omfattats med stort intresse inom avdelningarna, men "ingenting är så bra, att det inte kan göras bättre". Så är det också inom vår organisation. När vi började studieverksamheten satte vi som mål att inom varje avdelning skulle finnas minst en studiecirkel. Detta mål har vi i stort sett uppnått, men ännu har dock inte varje avdelning egen studiecirkel. En del har nämligen flera medan någon avdelning ännu icke upptagit studieverksamheten på sitt program. Slutligen erinrade hon om den kommande rikstäflan i samhällsfrågor och hoppades att Halland skulle representeras genom många medlemmar.

Dagens första föredrag hölls av fil. kand. Barbro Dahlgren, Stockholm, som talade över ämnet "Barn är barn". Detta ämne var valt särskilt med hänsyn till SLS nya studieplan i ämnet, som just behandlar barnpsykologin.

Det har blivit modernt att intressera sig för barnpsykologin, sade tal. i början av sitt anförande, och vi äldre vill nog fråga oss varför inte vi fick lära oss något i skolan om frågan. Nu vill man emellertid att vi omedelbart skall veta hur vi skall bete oss mot barnen, men detta är ju inte möjligt. Det enda riktiga är att man gör så gott man kan.

Det är en hel del frågor som tränger sig på när man skall resonera om barn. Många resonera som så, att ett barn kan ju inte förstå sin omgivning och då är det ju inte heller möjligt att redan på ett tidigt stadium lära barnet vissa regler. Resonemanget är fel, ty även ett barn har känsel. Bl. a. kan vi förstå att barnen tycker om kärlek och vänlighet. Idealet är också när föräldrarna tycker om sitt barn, men så är ju inte alltid fallet.

Tal. gav en fyllig bild över barnets känsloliv och dess förmåga att reagera vid olika situationer. Denna reaktion är inte alls egendomlig. Vill man studera de äldres sätt att reagera eller bete sig i olika sammanhang, är de rätt lika barnen.

Att barnen t. ex. suger på tummen eller använder en lapp eller dyna att vila sig mot eller suga på är en känsloreaktion, som ju ganska väl överensstämmer med vår känsla för mat, smekningar eller dylikt. Numera anses det inte heller vara farligt för munnens tandställning om barnet suger på tummen. Och det händer t. o. m. att barnklinikerna ber mammorna medföra "suttelappen" eller "suttedynan", så att barnet som blir intaget, får något att trösta sig med.

Barnet kan övas i att bli renligt, men man får dock inte gå så långt att barnen avskräckes från att smutsa ner sig, ty då kan detta t. o. m. inverka på dess möjlighet till verksamhet i skolan.

Barnets olika perioder skiftar. Den ena tiden knytes intresset till en sak, den andra till en annan. Vid 3- à 4-årsåldern lär barnet sig att svära eller säga fula ord, men så småningom glömmer det bort de fula orden. En annan tid är det aggressiviteten som tar ut sin rätt.

I slutet av sitt anförande, som i långa stycken var starkt kåserande, kom talarinnan in på sexualupplysningen. Helt naturligt frågar barnen efter en hel del. Allt går inte att svara på, men så långt som möjligt bör man besvara vad som frågas efter. Viktigast är emellertid att tala sanning och inte försöka göra undanflykter. Man bör inte heller svara med att barnet har köpts i någon epaaffär e. dyl., ty då är det bättre att hänvisa till den gamla storkhistorien, som åtminstone är en vacker legend om barnens ankomst till denna världen.

"Tänk om jag vore pojke", hör man ofta flickor säga. Det finns nämligen många flickor som vill varit pojkar, kanske mest därför att de anser pojkarna är viljekraftiga och att de kan så mycket, men det är mycket sällan en pojke vill bli flicka. Den kvinnliga inställningen till könslikheten beror väl på att man icke kunnat acceptera att man blivit flicka. I det fallet bör göras vad som är möjligt för att kvinnan skall acceptera sitt kön.

Den moderna barnuppfostran bedömes ofta felaktigt. Man tror att den innebär att barnen skall få göra som de vill, men detta är fel. Däremot vill man försöka lära sig förstå barnen, deras reaktion i olika förhållanden o. s. v.

Efter föredraget följde en sturds debatt ämnet, varefter man var färdig att övergå till den lekamliga spisen.

I fortsättningen under konferensen höll rektor Hilding Sallnäs, Sörängens folkhögskola, Nässjö, en dubbelföreläsning om litteratur och därefter lämnade fröken Lilly Nilsson en del upplysningar om årets rikstävling. Slutligen blev det till fälle för kursdeltagarna att ställa frågor till kursledarna.

Överst: distriktsstudiesekr. Lilly Nilsson, Nygård, hälsningstalar. Därunder fil. kand. Barbro Dahlgren, Stockholm i talarpose.

Fallet Dumlupinar

Frimärket här ovan visar en turkisk ubåt i öppen sjö, möjligen av samma klass som den vilken gick under till följd av kollisionen med Naboland. Det märket torde just nu ha en viss aktualitet bland filatelisterna, både i Sverige och Turkiet.

I synnerhet nu då domslutet fallit i Canakalle efter lång väntan. Vi här i Norden och hela Västerlandet hyser inget tvivel om var skulden till olyckan är att finna. Den ore man känt inför vad orientalisk dilettantism och inhuvud till självhävdelse kan prestera har tyvärr besannats.

Man kan förstå hur gement pinsam episoden måste kännas för turkarna, allt från ubåtsbefälhavaren och hans yrkeskamrater upp till statsmakterna och även för domstolen. Befälhavaren har via sin försvarsadvokat rasat för att söka komma loss, men torde liksom de styrande bittert känna underbetyget, blamagen. Staten har en svidande ekonomisk förlust att begrunda och torde ingenting högre önska än att kunna utpressa en skadeersättning.

Frimärket med den vackra ubåten lät oss tidigare känna sympati för turkarna i deras målmedvetna strävan att rycka upp i nivå med västerlandet, och vi beklaga för deras egen skull, att Dumlupinar kommit att få en chef som ej var sin uppgift vuxen och som efteråt visat sig ej kunna som en riddersman stå för sin gärning. Vad som i denna sak åtgjorts och vad som tillåtits bliva sagt från turkisk sida har redan kastat ett skimmer över nationen som varje klartänkt och redlig turk måste känna svårt.

Man kan inte frigöra sig från uppfattningen att domen i Canakalle influerades av omsorgen om statens prestige.

E. F.

Enskilda vägarna.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen hemställer att av det för 1953—1954 anvisade anslaget till byggande av enskilda vägar redan i år få ta i anspråk 1,2 milj. En fördelning nu skulle få betydelse för sysselsättningen i vinter. Av beloppet skulle Hallands län få 25,000 kronor.

Har AIK Råsundakomplex? Kinna är säkraste vinnare!

En av veckans intressantaste matcher är IFK Malmö—Halmstad BK. Vinner det starka hallandslaget den duellen, har blåtröjorna tillbakavisat ett av de farligaste hoten mot den hägrande allsvenska värdigheten.

Sylve Bengtsson & Co. får här genomgå sitt verkliga elddop mot Malmökamraternas betongförsvar, som i vårens allsvenska gjorde stopptecken mot Norrköpings och MFF:s — på den tiden — så fruktade anfall.

Veckans tipsrond omfattar sex allsvenska uppgörelser plus komplement från div. II — fyra matcher — samt div. III och div. IV!

AIK—Kalmar. AIK har skaffat sig ett påtagligt råsundakomplex — ingen vinst hemma! — och det blir näppeligen någon ändring på den tågordningen mot Kalmars verkligt spelskickliga rödtröjor.

Göteborg—MFF. Göteborgs blåvita "kållar" kommer nog att se till att MFF även efter sin elfte match är utan bortaseger. Oavgjort?

HIF—Degerfors. Av alla allsvenska gäster trivs Degerfors bäst på Olympia — värmlänningarna är faktiskt det enda lag som står på "plus" i den allsvenska marathonstatistiken för HIF:s hemmamatcher.

Jönköping—Djurgården. Djurgårdens tabellposition är ju inte smickrande, men "Tiergarten" är bättre än vad ställningen utvisar. Bortaseger.

Norrköping—GAIS. Endast en gång på fem år har GAIS ordnat nätrassel i Norrköping, samtidigt som Peking scorat tretton gånger! Hemmaseger.

Sandviken—Elfsborg. Sandviken har specialiserat sig på oavgjorda hemmamatcher, och mer än en poäng blir knappast mot pigga Elfsborg.

Östersund—Lycksele. Lycksele har Norrlandsseriens skarpaste forwardskvintett och Östersund ett ganska sårbart försvar. Vinst för Lycksele.

City—Hammarby. "Bamsingarna" från Söder i Stockholm är i sällan skådat slag denna säsong. City är ett svårfjällat hemmalag, men frågan är om det räcker mot Hammarby Troligen inte — alltså en tvåa.

IFK Malmö—Halmstad BK. Se ingressen!

Motala—Derby. Motala spelar i sina bästa stunder en mycket njutbar fotboll, och då nu disponentendirigenten Gösta Löfgren är i högform blir det kanske vinst mot Derby, som dock är mycket starkt.

Kinna—Oddevold. Kinna, serieledare i Västra Götaland, är veckans säkraste förhandsvinnare. Oddevold är klart distanserat i tabellen, och då uppgörelsen därtill spelas på Viskavallen i Kinna bör saken vara klar.

Bollnäs—Söderhamn. Söderhamn är Hälsinglandsseriens suverän, och allt talar för att medelmåttiga Bollnäs blir helt poänglöst.

Veckans tips:

AIK—Kalmar	2
Göteborg—MFF	x
HIF—Degerfors	2
Jönköping—Djurgården	2
Norrköping—GAIS	1
Sandviken—Elfsborg	x
Östersund—Lycksele	2
City—Hammarby	2
IFK Malmö—Halmstad	x
Motala—Derby	1
Kinna—Oddevold	1
Bollnäs—Söderhamn	2

— Veckans 32-raders system —

AIK—Kalmar	1 1 2 2 1 1 2 2	2 2 1 1 2 2 1 1	1 1 2 2 1 1 2 2	2 2 1 1 2 2 1 1
Göteborg—MFF	1 2 1 2 x x 1 2	2 1 2 1 x x 2 1	1 2 1 2 x x 1 2	2 1 2 1 x x 2 1
HIF—Degerfors	1 1 2 2 2 2 1 1	2 2 1 1 1 1 2 2	1 1 2 2 2 2 1 1	2 2 1 1 1 1 2 2
Jönköping—Djurgården	1 2 1 2 2 1 2 1	1 2 1 2 2 1 2 1	1 2 1 2 2 1 2 1	1 2 1 2 2 1 2 1
Norrköping—GAIS	1 1 x x 1 1 x x	1 1 x x 1 1 x x	1 1 x x 1 1 x x	1 1 x x 1 1 x x
Sandviken—Elfsborg	1 x 1 x 1 x 1 x	1 x 1 x 1 x 1 x	1 x 1 x 1 x 1 x	1 x 1 x 1 x 1 x
Östersund—Lycksele	x x 2 2 2 2 x x	x x 2 2 2 2 x x	x x 2 2 2 2 x x	x x 2 2 2 2 x x
City—Hammarby	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2
IFK Malmö—Halmstad	1 2 x x 2 1 2 1	2 1 x x 1 2 1 2	1 2 x x 2 1 2 1	2 1 x x 1 2 1 2
Motala—Derby	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2
Kinna—Oddevold	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1	1 1 1 1 1 1 1 1
Bollnäs—Söderhamn	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2	2 2 2 2 2 2 2 2

Vi råder tipparna till att ej skriva av det reducerade systemet direkt från tidningen utan efter eget val utbyta variationer och säkra matcher!

Med en annons i LT når ni flest sydhallänningar

TEDDYPLYSCH

till jackor — barnkappor och åkpåsar

130—140 cm. breda i färger:

Bruna	till kr. 28:—	o. 32:—	per mtr.
Grå	„ „ 32:—	„ 41:—	„ „
Röda	„ „ 29:—	„ 38:—	„ „
Rosa	„ „ 23:—		„ „
Beige	„ „ 23:—		„ „
Marinblå	„ „ 29:—		„ „
Ljusblå	„ „ 37:—		„ „

Wallbergs

Försäljningsmagasin

HALMSTAD

Ett statsråd och fyra landshövdingar på Majenfors-Ängabäckinvigning i lördags

SYDKRAFTS NYA KRAFTSTATIONER EN BETYDANDE LÄNK I VÅR EL-FÖRSÖRJNING.

Lördagen var en stor dag för markarydsbygden men så är det heller inte varje dag som trakten gästas av ett statsråd och fyra landshövdingar. Alla dessa och många, många andra gäster hade som mål att övervara invigningen av Sydkrafts båda senaste tillskott till vår kraftförsörjning nämligen Ängabäck och Majenfors De inbjudna samlades på Markaryds Järnvägshotell varifrån man sedan i bussar och bilar fortsatte ut till Ängabäck där själva invigningshögtidligheten ägde rum. Bland de inbjudna märktes förutom invigningstalaren statsrådet Sven Andersson även landshövdingarna Thorwald Bergquist i Kronobergs län, Reimer Johansson för Hallands län, Ruben Wignson för Kalmar län och G. A. Widell i Malmöhus län. Dessutom fanns det representanter för Markaryds båda kommuner, för huvudentreprenörerna Armerad Betong och Skånska Cement samt kraftstationernas skapare arkitekt Hans Westman, Lund. Då den långa buss- och bilkaravanen körde upp vid Ängabäcks kraftverk hängde regntunga moln över den höstgula skogen medan de många, dagen till ära, hissade svenska flaggorna inramade invigningsföremålet och gav extra glans åt högtidligheten.

Sydkrafts styrelseordf. ombudsman Nils O. Persson besteg först talarstolen och hälsade välkommen och omtalade att Sydkrafts verksamhetsområde norrut sträcker sig från Halmstad över Nässjö till Västervik, ett område sjudande av liv och med stor industri. Hr Persson fortsatte med att omtala att under 1952 producerade samtliga kraftstationer i vårt land 22 miljarder kilowatt timmar och att ökningen under de senaste åren varit omkring 6 procent. Av dessa 22 miljarder svarar Sydkraft för omkring 10 procent eller 2,2 miljarder. Av Sydkrafts energi säljes 6,3 procent till broderlandet Danmark. Därifrån vill man ha ytterligare kraft men Sydkraft är så hårt engagerad att man inte kan villfara broderlandets önskningar på detta område. Sydkraft har lagt ner omkring 10 miljoner kr. för ödebygdselektrifieringen och 5 procent återstår och menade styrelseordföranden att detta säkerligen även skulle kunna avklaras inom de närmaste åren.

Diskussionerna om anläggandet av ett kraftverk i Mörrumsån har varit höga och man har påtalat det avbräck som ett kraftverk skulle innebära för laxfisket. Talaren poängterade för sin personliga del att laxfisket inte har någon större betydelse för folk i allmänhet. Vi i Sydkraft säger inte som så Laxfiske eller elektrisk energi utan vi säger i stället Laxfiske och energi. Av den anledningen har vi anlagt en laxodlingsanstalt i Laholm där vi försöker komma tillrätta med dessa problem. Jag tror att vi lyckats ganska bra med detta. Även Blekinge el-förening har uttalat sig för att bygga ut fallen i Mörrumsån. Så har man påtalat att stora skönhetsvärden går till spillo genom kraftverken. Vi gör allt för att läka spåren efter våra ingripanden och jag är glad över att en i ledningen för den kommun inom vars område Ängabäck är byggt som strax innan invigningen spontant konstaterade att han inte för sin del kunde ana att en kraftstation så väl kan smälta in i den vackra naturen

Nästa talare var direktör Jonte Hultkrantz, som lämnade en kortfattad redogörelse över kraftverkets tillkomst. Han sade bl. a.: "Vid utbyggnaden av Ängabäck var vi tvungna att bygga ett magasin för vattnet och denna konstgjorda sjö har en 2 kvadratkilometers areal. Denna sjö har bildats genom att man dämt upp i Lagan. Vi har även varit synnerligen förstående och på alla sätt försökt att bevara och mildra ingreppen i den här jungfruliga naturen. De båda kraftverken har kostat sammanlagt 15 miljoner kronor och en icke föraktlig del av denna summa har kommit bygden till del genom avlöningar till arbetare men även genom allt arbete m.m. som verkstäder och industrier på orten fått göra. Dir. Hultkrantz avslutade med att framföra ett tack till arkitekt, entreprenörer, leverantörer, arbetare och de olika institutioner som på ett eller annat sätt haft beröring med arbetena.

Så kom då det stora ögonblicket då statsrådet Sven Andersson kunde förklara kraftstationerna invigda. Statsrådet började med att gratulera Sydkraft till de nya kraftverken som utgör ett värdefullt tillskott i den svenska kraftförsörjningen.

Under de sista åren har kraftuttagen stegrats i hastig takt och det är mekaniseringen som ställer sådana krav. Såväl från de enskilda som från kommuner och staten har en successiv stegring av investeringar inom kraftförsörjningen ägt rum. Således investerades under 1952 3 miljarder på kraftförsörjningen vilket är mer än 5 procent av bruttoinvesteringen. Numera har vi i det närmaste uppnått balans på efterfråga och tillgång när det gäller den elektriska kraften men vi får inte därför slå oss till ro. För att kunna eliminera topparna bör man ha 10 procent över den nuvarande kapaciteten. Vi arbetar för att kommt dithän och beräknar att målet skall vara upphunnit 1960. Planerna på utbyggnaden hålles aktuella och om inget oförutsett inträffar räknar man att kunna hålla detta arbetsprogram.

Många bäckar gör en stor å. Ånabäck och Majenfors är välkomna i den stor kraftverksfamiljen och förklarar jag härmed stationerna invigda. I fortsättningen blev det tillfälle att bese stationerna invändigt och först då givetvis Ängabäck. Då vi tidigare i en längre artikel omtalat stationernas inredning och kapacitet upprepar vi inte samma här. Färden fortsattes därefter runt den stora fångdammen uppbyggd för vattenmagasinet vid Ängabäck och slutligen ställdes färden till Majenfors som även genomgicks. Avslutningen på invigningshögtidligheten blev sedan på Markaryds Järnvägshotell där Sydkraft inviterat sina gäster till en lunch.

Vid lunchen hälsningstalade styrelsens ordf. ombudsman Nils O. Persson. Övriga tal hölls av direktör Jonte Hultkrantz för Sydkraft, överste Tord Lindbad för Skånska Cement och landshövding Thorwald Bergquist för Kronobergs län.

Dir. Hultkrantz avslutade talen med att överlämna 5.000 kr. till landshövding Bergquist att användas till någon försköning i Kronobergs län.

Ränneslövs SLU firade tjugofemårsjubileum

TREVLIGT OCH HÖGTIDLIGT I SOLBACKEN I LÖRDAGS.

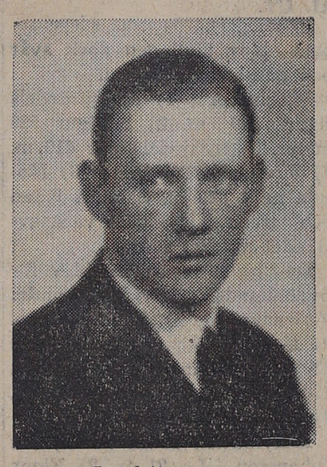

Landstingsman RICHARD BENGTSSON höll högtidstalet.

Avdelningens nuvarande ordf. VERNER BENGTSSON, Stäme.

Ränneslövs SLU-avd. högtidlighöll på lördagskvällen sitt 25-årsjubileum i samband med propagandamöte. Drygt ett hundratal personer, både nuvarande och f. d. SLU-are hade infunnit sig och det hela blev en trevlig kväll.

Avdelningens ord. Verner Bengtsson, Stäme, hälsade välkommen och erinrade om att avdelningen nu firade sin första stora högtidsdag i samband med kvartssekeljubileet. Han hälsade även landstingsman Richard Bengtsson, välkommen. Så följde mötesförhandlingar. Till ledare för prenumerantsamlingen på SLU-bladet valdes Sonja Sjunnesson, Ålstorp. Till byombud valdes suppl. inom parentes): Edenberga norra: Nils Uhlin (Bertil Uhlin), Edenberga västra: Tage Jönsson (Maja Jönsson), Ränneslöv: Karl Erik Pålsson (Yngve Pålsson), Staffanstorp: Staffan Pettersson (Irene Sturesson), Värestorp: Bernt Olofsson (Dagny Olofsson), Vallberga: Hans Wennström (Karl Erik Johansson, Ålstorp södra: Karin Lund (Britta Karlsson), Ålstorp norra: Tore Sjunnesson (Bertil Nilsson), By-Eketsbygget: Rune Bengtsson (Sven Johansson), Stäme: Erna Chronquist (Rolf Chronquist).

Till försäljare av Politisk Tidskrift valdes Sture Nilsson, Ivarslund. Anslogs 150 kr. till SLU:s föreningsgårdsinsamling.

Efter mötet höll landstingsman Richard Bengtsson, Ränneslöv, ett synnerligen trevligt och medryckande anförande varvid han särskilt uppehöll sig vid avdelningens första år. Någon historik blev det inte, däremot många och trevliga glimtar från tider, som varit.

— Det var i Godtemplarsalen den 13 oktober 1928 som avdelningen kom till och det var den — åtminstone för oss äldre — så bekanta kvinnliga agitatorn "Åsbojäntan", som stod för inledning och bildande — och det gjorde hon bra. Men det fick tas hårda tag i brytningsåren och särskilt Idolf Jansson och Artur Erlén kan vi stå i mycket stor tacksamhetsskuld till. Så kom de svåra åren för jordbruket och lika väl som de ekonomiska föreningarna då svetsades samman i starka enheter, så upplevde vi inom SLU en sällan sedd kampvilja. Man cyklade långa vägar till mötena och här möttes vår landsbygdsungdom till kamp för gemensamma ideal.

— Studieverksamheten hade särskilt de första åren stark vind i seglen och bl. a. studerade man riksdagsprotokollen — numera säkerligen en rätt hårdsmält litteratur. Men vi hade friska krafter och man var ingalunda rädd för att i diskussionens famn taga nappatag med Vallberga arbetarekommun vid flera tillfällen. Men Ränneslövs SLU-avdelning har vid åtskilliga tillfällen legat allra främst i hela distriktet och därvidlag skall vi aldrig glömma Idolf Jansson, som alltid var den verklige eldsjälen. Han var t.o.m. vid flera tillfällen nere i Skåne och satte fart på skåningarna när föret var trögt i portgången för SLU. Sedan har det ju enbart gått framåt för SLU inom vår kommun och inte minst har vi haft mycken nytta av Solbacken, sedan vi övertog densamma. Och SLU ser framåt med goda förhopppningar för kommande tider, landsbygdens avfolkning till trots, slutade landstingsman Bengtsson.

Starka applåder utgjorde auditoriets tack för det trevliga anförandet och Verner Bengsson underströk detta ytterligare. Så visade en av de anställda på Vallberga mejeri, Olle Bengtsson, en synnerligen vältagen och trevlig film från mejeriet innan det sedan blev tid för kaffe, dans och andra trevligheter. Och därmed hade Ränneslövs SLU värdigt firat sitt tjugofemårsjubileum.

Senaste nytt:

Scotland Yard förhör 30 man på svensk båt

LONDON i dag.

Fem brittiska detektiver med en Scotland Yard-chef vid namn George Jennings i spetsen har tillbringat 15 timmar ombord på det svenska tankfartyget Dagmar Salén för förhör med den över 30 man starka besättningen.

Anledningen till förhören är ett intermezzo ombord sedan i somras då en finsk mässuppassare en natt försvann överbord. Uppgifter föreligger att han blivit knivstucken och omkommit efter ett uppträde. Dessa uppgifter kan icke till fullo bekräftas, men den brittiska polisen är inkopplad på saken på anmodan av den svenska polisen genom Interpol, den internationella polisorganisationen.

På bio

Vallberga biograf presenterar i kväll kl. 8 årets stora filmevenemang i färg, En drottning krönes, med drottning Elizabeth II i centrum. Det är ett lysande skådespel i färg omspännande förutom den högtidliga ceremonien i Westminster Abbey, de hundratusenden som kantade gatorna under högtidligheterna, processionståget genom Londons gator med förridare, härolder, kungligheter o. s. v.

Filmen är barntillåten men ordinarie biljettpriser tillämpas.

Karupsbo tagen för rattfylleri.

En person från Östra Karup togs på lördagen för rattfylleri. Han hade vid halv tolvtiden på lördagen inköpt en liter brännvin, som han tillsammans med en kamrat konsumerade. När detta var gjort skulle karupsbon fara hem på sin motorcykel. Han kom dock inte längre än i en hagtornshäck på vägen mellan Båstad och Ö. Karup. När polismannen kom till platsen hade han dock lyckets ta sig hem, varför man fick söka honom hemma. Karupsbon, som var redlöst berusad, fördes till läkare för blodprov.

Hallandsserien div. II, södra gruppen:

Veinge—Laholms BK	2—6
Hallandia—Rydöbruk	2—2
Hishult—Start	4—3
Trönninge—Växtorp	1—2
Laholms IF—Genevad	5—1

Lah. IF	10	5	4	1	32—15	14
Lah. BK	10	5	3	2	43—13	13
Hishult	10	5	3	2	31—15	13
Start	10	6	1	3	28—13	13
Hallandia	10	6	1	3	29—25	13
Rydöbruk	10	3	5	2	23—15	11
Växtorp	10	4	2	4	18—27	10
Trönninge	10	3	1	6	13—29	7
Genevad	10	3	0	7	25—33	6
Veinge	10	0	0	10	9—66	0

Hallandsserien div. III, södra.

Skogaby—Skottorp	1—0
Ränneslöv—Hasslöv	0—4
Simlångsdal—Kornhult	3—2
Snöstorp—Ysby	3—4
Lidhult—Knäred	0—3

Skogaby	10	9	0	1	47—9	18
Skottorp	10	8	0	2	42—11	16
Knäred	10	6	2	2	34—22	14
Rännesöv	10	5	2	3	24—17	12
Hasslöv	10	4	2	4	18—24	10
Simlångs.	10	3	3	4	23—29	9
Snöstorp	10	3	2	5	28—30	8
Ysby	10	2	2	6	22—43	6
Lidhult	10	1	3	6	20—37	5
Kornhult	10	0	2	8	14—50	2

Ny fullträff av Ivar Lo Johansson

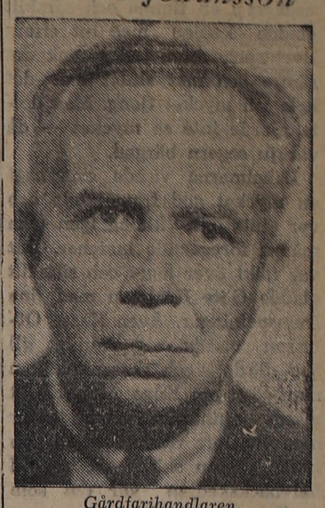

Gårdfarihandlaren.

På en trasig cykel och med en unicabox inrymmande ett skralt gårdfarihandlarlager trampade Ivar Lo-Johansson upp genom Dalarna, Härjedalen, Ångermanland och Lappland. Han trivdes inte hemma på den lilla fattiga föräldragården. han måste bort från denna tråkiga rotfasta tillvaro för att söka Kvinnan och Lyckan.

Den luffarromantik som Ivar Lo då trodde på kom han inte att få uppleva — men den bistra, kalla verkligheten blev ett stort äventyr för den unge gårdfarihandlaren. Den gav rikt stoff till självbiografin "Gårdfarihandlaren".

Med sin förnämliga berättarkonst skisserar Ivar Lo med skärpa och omsorg landskap och människor han mötte. Självironi parad med en flödande humor skänker en munter atmosfär över den i övrigt ganska tragiska tillvaro i det arbetslösa 1920-talet som författaren beskriver.

Ivar Lo-Johanssons tidigare verk har sällan kryddats med humor och det är därför en överraskning att se hur han i "Gårdfarihandlaren" strävat efter att göra en rolig bok. Och det har han hundraprocentigt lyckats med.

Det var egentligen meningen att denna roman skulle bli hans första. I över tretti år har han placat med manuskripten till den. 1930 trycktes ett avsnitt i det dåvarande Konsumentbladet.

Men det har kanske varit nyttigt att så många år fått gå innan boken om tvål- och broschresan getts sin slutliga utformning. Efter så lång tid kan författaren ge berättelsen om de strapastrika upplevelser, som utgör den föga idylliska bakgrunden till "Gårdfarihandlaren" en humoristisk touche.

Ivar Lo-Johansson har med "Gårdfarihandlaren" kommit med en ny fullträff som kraftigt understryker hans plats i listan över svenska stormän på litteraturens område.

r Eben.

Ivar Lo-Johansson: Gårdfarihandlaren. Bonniers. Häftad 15:50, inb 29:00.

Familjenyheter

75-åring

F. lantbrukaren AUG. ANDERSSON,

Björkered, Knäred, fyller i dag 75 år, såsom det även omtalades i lördagens tidning.

75 år

fyller i morgon f. smedmästaren Axel Nimrod Lundgren, Nedre Tivolivägen, Laholm. Han är född i Söndrum och kom till Laholm 1932. Han började som borrsmed för Sydkraft 1918 och arbetade där i 26 år.

60 år

fyller i morgon jordbruksarb. Ernst Karlsson, Vindrarp, Växtorp. K., som erhållit medalj för långvarig och trogen tjänst hos Bröderna Persson i Vindrarp, är känd som en duktig och skötsam man.

60 år

fyller i morgon skräddarmäst. Karl Edvin Nilsson, Österbo, Ränneslöv. N., som sedan ett 40-tal år innehar skrädderi i Ränneslöv, är känd som en duktig och skicklig yrkesman med gott anseende hos kundkretsen. Personligen är han en sympatisk och trevlig människa med många vänner.

50 år

fyller i morgon målaremästare Emil Ekholm, Knäred. Jubilaren är född i Kalix. I unga år fick han grundlig utbildning i måleriyrket. I 20-årsåldern reste han till Amerika, där han arbetade i sitt yrke i nio år. Efter återkomsten till Sverige för ett 20-tal år sedan fortsatte han att arbeta i sitt yrke på olika platser, bl a. många år i Stockholm. År 1942 förvärvade han en idyllisk belägen fastighet nära Lagan och Knäreds järnvägsstation och där är han fortfarande bosatt.

E. är en ovanligt dugande kraft i sitt fack, välkänd och uppskattad i vida kretsar. På lediga stunder sysslar han med skötseln av sin fastighet och trädgård, som han håller i mönstergillt skick.

50 år

fyller i morgon byggmäst. Evald Valdemar Nilsson, Mellbystrand, Laholms landskommun. N., som av födseln är mellbybo lärde i unga år till byggmästare och hade platser hos flera byggmästare i Laholm. Åren 1934—48 hade han byggfirma i kompanjonskap med Janne Dahlkvist, Mellby. Sistnämnda år startade han egen rörelse, som han alltjämt bedriver. N. har gjort sig känd som en dugande och kunnig yrkesman. Han har uppfört ett stort antal sommarvillor vid Mellbystrand men även åtskilliga andra byggnader. Personligen är N. en arbetsam, skötsam och mycket präktig man, som åtnjuter aktning och gott anseende av såväl kundkretsen som vännerna. Han tillhör brandstyrelsen och har också varit ledamot av pensionsnämnden.

50 år

fyller i morgon chaufför Jan Ludvig Jönsson, Karlsro, Ränneslöv.

DÖDSFALL

Astrid Karlsson. I en ålder av 53 år avled på lördagen fru Astrid Karlsson, maka till lantbrukaren Oscar E. Karlsson, Höga t, Hishult. Den avlidna, som var f. i Hinneryd, har endast varit sjuk i 14 dagar och avled på Halmstads lasarett. Fru Karlsson var en arbetsam och sympatisk människa som efterlämnar ett vackert minne. Hon sörjes närmast av make och nio barn, samt syskon, övrig släkt och en stor vänkrets.

Makarna K. var först bosatta i Hornsborg, där de innehade affär. Sedan bodde de i Hässleholm och Ystad för att 1939 flytta till Högalt i Hishult.

BEGRAVNING

— På lördagen jordfästes i gravkapellet på Laholms kyrkogård stoftet efter änkefru Frida Larsson, maka till framidne smedmästaren E. A. Larsson, Kövlinge. Prestaverande voro kyrkvärden lantbr. Sture Larsson, Kövlinge, och folkskollärare Helge Ferring, Kövlinge. När kistan inbars i kapellet spelade musikdir. Pålson sorgemusik. Ps. 142: 4—5 sjöngs och kyrkoadj. Bergman höll ett griftetal och förrättade jordfästningen. Därpå sjöng musikdir. Pålson solo "Herren är min herde" av Dvorak. Ps. 586: 3—5 följde och officianten utförde begravningsmässan som avslutades med ps. 578: 3—5. När kistan utbars ur kapellet spelade hr Pålson Chopins sorgmarsch. Vid graven läste kyrkoadjunkt Bergman en bön och ps. 577 sjöngs. En son till den avlidna, köpman Erik Lövlinger, Stockholm, framförde de anhörigas tack för hedersbevisningen. En mängd vackra blommor hade sänts till bären.

Tryckning

av **Bjudnings- och Tackkort.**

Laholms Typografiska Anstalt

Bagareliden 8 - Laholm.

Tel. 107.

Ysby

Ysby LSS-avd.

har en igt annons möte i bygdegården i morgon kväll, varvid man bl. a. skall besluta om ämnesval i cirklarna samt diskutera en eventuell folkbildningskurs.

SPARA

LAHOLMS SPARBANK.

Ränta 3 procent

Laholms IF toppar serien efter fin vinst mot Genevad

5—1 I GÅR EFTER EN TIMMAS STRÅLANDE SPEL.

Det gick som man hade hoppats — Laholms Idrottsförening vann över Genevad och eftersom Hishult samtidigt begagnade tillfället att ge Start för gammal ost, så toppar LIF nu serien, en position, som vi hoppas att laget inte lämnar ifrån sig i höst.

LIF har faktiskt gått från klarhet till klarhet och eftersom laget i går visade en ovanlig framåtanda, så har man goda förhoppningar. Resultatet blev 5—1 efter 3—1 i halvtid och det får sägas vara ganska lagom. LIF spelade mycket vackert i en timma och särskilt gladde kedjan med ett effektivt spel. Men sedan gick det sämre och mot slutet blev det hela väl mycket tjong. Men detta gjorde inte så mycket — då var ju segern bärgad.

Laholmarna visade som sagt en mycket god framåtanda och var inte att känna igen från många föregående matcher. Det var fläkt över laget och särskilt gladde Göte Karlsson med fina framspelningar. Även Hasse Ottosson visade sig ovanligt till sin fördel och detsamma kan man säga om Kåge Alm. Kliset visade stundtals goda takter men var inte riktigt kurant och Ebbe Nilsson skötte sig bra. I halvbackskedjan var det som vanligt Frank Johansson, som lugnt och säkert visade vägen och av backarna var "Skuggan" Harrysson den klart bäste. Lundblad i målet hade inte allt för mycket att göra och gjorde inga misstag.

Genevad visade sig vara ganska tama och laget hade gått klart tillbaka sedan i fjol. Nu visade laget varken gnista eller framåtanda och det var i försvaret egentligen bara Eve Nilsson och Sölve Andersson, som fick godkänt samt hb Oven Nilsson, som stundtals visade goda takter. Fågelberg gick center och det var en mycket snäll sådan — farligast i kedjan var faktiskt vy Evert Karlsson medan forne HBK-aren och tränaren Kalle Bengtsson kom rätt mycket i skymundan för LIF:s goda försvar.

Bra domare utan att glänsa var Sölve Karlsson, Halmstad.

Spelet började med en tio minuters press av Genevad men sedan kom LIF igång. Första målet kom efter 11 min. och det var Kliset som slog in bollen, vackert framspelad av Göte Karlsson. Men Genevad kom omedelbart igen och Lundblad räddade med en perfekt fotparad. Kliset och Kåge provade sedan Genevads reservmålvakt men denne klarade sig med god tur. Efter 21 min. kom Genevads hy Evert Karlsson fint fram och slog bollen i mål förbi utrusande Lundblad och det stod 1—1. Men Genevads fröjd blev inte långvarig. Efter 28 min. lade Kåge Alm in en fin centring, som Ebbe Nilsson förvaltade till ett vackert mål. Och minuten efter slog den senare in en lika vacker centring som Hasse Ottosson perfekt satte huvudet på och LIF ledde med 3—1. Efter 35 min. antecknade vi ett perfekt skott på nära håll av Fågelberg men Lundblad i LIF-buren gjorde en lika perfekt räddning. Några min. efter boxade han ut en hörna och sedan slog Hasse Ottosson en fin boll i plankan på Alms inlägg.

Två min. in på andra halvlek petade Kåge Alm en boll aningen utom och efter 10 min. fick LIF två frisparkar på strafflinjen — utan resultat. Nu pressade LIF hårt men Genevad drog ned mest hela laget på försvar och red ut stormen. Dock fick Göte Karlsson efter 15 min. en fin framspelning och bollen satt fint i ena hörnan. Och LIF ledde med 4—1. Sju min. senare spelade samme man vackert fram Hasse Ottosson, som inte gjorde något misstag utan LIF ledde med 5—1. Och sedan blev det mest tjong. LIF hade åtskilliga anfall men Genevad kämpade och de gula forvards riktade illa. I slutminuten höll Genevad på att kvittera men med en fotparad räddade Lundblad sitt mål.

LIF vann hörnorna med 6—4.

I förmatchen spelade B-lagen 2—2.

Cel.

"Normal" seger för LBK i Veinge

6—2 i gårdagsmatchen.

Laholms Bollklubb lyckades inte återupprepa sin jätteseger från föregående söndag mot Veinge utan fick nöja sig med de mera "normala" siffrorna 6—2, halvtid 3—0. Dessa voro dock allt för små men LBK, som för dagen hade tre reserver, hade svårt att göra sig gällande på den smala och minst sagt dåliga planen. Dessutom hade Veinge fått tillbaka sin ordinarie målvakt Hasse Gustavsson, vilket betydde en stor förstärkning för laget. Men det blåste oerhört på den öppna planen och laholmarna hade svårt att finna sig tillrätta.

I första halvlek hade LBK medvind och dominerade så fullständigt, att det inte blev mycket av det hela. Redan efter ett par min. gjorde Veinge självmål men sedan dröjde det till halvtimman innan vb Kjell Österling med ett hårt långskott gjorde tvåan. Och två min. före halvtid fastställde Olle Nilsson resultatet till 3—0.

Redan efter 2 min. på andra halvtid reducerade Veinge till 3—1 på ett överrumplande långskott av hh Axelsson. Men sedan gick spelet betydligt bättre för LBK just kanske på grund av motvinden. Dock dröjde det till halvtimman innan Vilson på ett hårt markskott kunde öka LBK:s ledning till 4—1. Efter 35 min. skulle Nutte i LBK-buren boxa ut en boll men det bar sig så illa att den träffade Svenne Eriksson mitt i ansiktet och studsade i egen bur och det stod 4—2. När det bara var 4 min. kvar ökade Gösta Lindgren, som gick center, på till 5—2 och när bara en min. var kvar satte hy Jerry Axelsson dit sexan. Dessutom hade LBK åtskilliga skott i trävirket.

Claes Franzén, Laholm, dömde bra. Bäst i LBK var utan tvekan Kjell Österling och i Veinge målvakten Hasse Gustavsson och cb Sven Ove Svensson.

Hishult tog i går revanch å Start

Vann returmötet med 4—3.

Det gick som vi förutspådde — Hishult tog en ordentlig revansch mot Start för förra söndagens nederlag i Halmstad och vann nu med 4—3. Resultatet var rättvist och kanske främst en seger för Nisse "Tvilling" Johansson, som var i högform och som egenhändigt tillverkade inte mindre än tre mål, alla verkliga praktpärlor. Det fjärde målet gjordes av hy Åke Persson. Men dessutom hade Hishult en hel del månchanser, som dock misslyckades trots att kedjan var igenom vid flera tillfällen. Start hade dock en mycket bra målvakt men som vanligt tjatade hela laget i ett på plan. Allan Holmberg, Laholm, dömde bra med undantag för att han bort hålla efter Starts tjat ordentligt — det är snart ökänt i hela Halland.

Planen var hal av allt regnande men trots detta blev matchen bra. Bäst i Hishult förutom Nisse Tvilling var målvakten Pelle Gustavsson, som fick en hel del att göra. 200 personer gladdes åt hemmalagets seger och i B-lagsmatchen vann Hishult med ej mindre än 8—3. Bruno Johnsson gjorde 3, Åke och Kjell Åke Karlsson vardera två samt David Karlsson ett mål.

Kalmar förlorade

Elfsborg knäckte serieledarna

Henry Larsson bäste "knalle"

STOCKHOLM. (TT)

Kalmar FF, Hälsingborg och Norrköping toppar alltjämt fotbollsallsvenskan efter söndagens omgång. Kalmar FF åkte på ett överraskande nederlag mot Elfsborg men behöll ledningen genom att Hälsingborg spelade oavgjort och Norrköping förlorade. HIF tog ena poängen i Råsundauppgörelsen mot Djurgården, 2—2, och ligger nu vara en poäng efter smålänningarna. Norrköping råkade ut för sitt andra raka nederlag i höst i matchen mot Malmö FF, som tog sin andra seger för säsongen och därmed överlät jumboplatsen åt Djurgården. Malmö FF vann med 2—0 utan att övertyga.

Gais vann en väntad 3—1-seger över Sandvikens IF och ligger på fjärde plats med samma antal poäng, 12, som Norrköping. I Degerfors vann Göteborgskamraterna med matchens enda mål och avancerade därigenom från 9:e till 8:e plats i tabellen. AIK hade en svart dag i Jönköping där Södra van med de övertygande siffrorna 3—0. Solnaklubben ligger nu trea från slutet och situationen för de båda stockholmslagen är alltså allt annat än lovande för ögonblicket.

Svagt AIK slogs med 3—0 av Jönköping

JÖNKÖPING. (TT)

Trots förlusten av Selmosson kunde Jönköping på söndagen inregistrera seger över AIK efter det att man inte haft någon fullpoängare på sex matcher. Stockholmarna besegrades klart och otvetydigt med 3—0 (2—0) men segern kom efter en match av ganska dålig klass. Jönköping tog ledning efter 22 min. Fem min. senare ökade Jönköping till 2—0. Efter 25 min. blev det 3—0 för Jönköping. I Jönköping var försvaret i gemen pålitligt. I kedjan kan man sätta plus för cf. Kurt Svensson och hi. Claesson samt hy. Spjuth.

Norrköping pressade, MFF vann

MALMÖ. (TT)

Malmö FF gjorde mål redan i tredje minuten i matchen mot Norrköping och uppmuntrade av denna framgång lyckades malmöborna hålla stånd mot gästernas anstormningar och vinna med 2—0

Det blev en slätstruken match och båda lagen har långt kvar till storhetstidens fotbollskunnighet.

MFF-kedjan är fortfarande lagets sorgebarn. Jullen Gustafsson, som var bäst i Norrköpingslaget, tog effektivt hand om Sven Hjertsson, vilken kom helt bort som center.

Norrköping hade ett nästan konstant övertag i spel och särskilt under andra halvleken låg gästerna hårt på mot motståndarmålet.

Första målet gjordes av Thillberg och andra målet spelades in av hy. Tore Söderholm, som nickade i nät från nära håll.

Djurgården—HIF 2—2

STOCKHOLM. (TT)

Djurgården och Hälsingborg delade på poängen i söndagens allsvenska uppgörelse på Råsunda. 2—2 blev siffrorna.

Djurgården tog ledningen redan i andra minuten genom hy. Berndt Andersson på utmärkt förarbete av "Tumba". I tredje minuten var det nära att Hasse Tvilling ökat ledningen, men HIF-backen Hasse Malmström räddade på mållinjen. I 20:e min. kvitterade Åke Jönsson till 1—1 på framspelning av Gerhard Andersson. Åke Jönsson hade ytterligare två målchanser de närmaste minuterna och likaså hade Lindskog en god chans, men sköt bredvid. I andra halvlekens tionde minut tog HIF ledningen med 2—1. Åke Jönsson spelade fram en fin boll till Bengt Lindskog, som stod totalt fri och sköt förbi Kalle Svensson. Djurgården spelade nu allt sämre och man var inställd på vinst för gästerna. I 36:e min. fick dock "Knivsta"-Sandberg fullträff på bollen på en retur sedan "Foppa" Forsberg skjutit.

Domare var S. Prütz, Skara.

Kamraterna vann i Degerfors

DEGERFORS. (TT)

Söndagens allsvenska match på Stora Valla mellan Degerfors och IFK Göteborg blev en synnerligen spännande och välspelande uppgörelse som Göteborg vann med 1—0. Oavgjort hade kanske legat närmare till hands efter den mycket jämna spelfördelningen. Hemmalaget fick under större delen av andra halvlek spela med endast 10 min, sedan ypperlige hh. Olle Åhlund måst lämna banen efter en nickduell med Lars Jangblad.

Göteborg hade en mycket snabb och skottpigg kedja, och försvarets bästa var ch. Nils Ekroth och välspelande hh. Holger Hansson.

Degerfors ungdomliga kedja lyckades inte så bra denna gång. Nyblivne landslagsinnern Jan Aronsson var bäst. Förgrundsfigurerna i försvaret var Olle Åhlund och ch. Lasse Larsson samt backparet Tore Karlsson—Rolf Hillerberg.

Matchens enda mål kom efter en halvtimme då vh. Åke Norén med ett 40-metersskott överrumplade passive Tinglöf i hemmamålet.

Elfsborg slog ledarlaget

BORÅS. (TT)

Att det inte är så stor skillnad i spelstyrka mellan de allsvenska topp- och bottenlagen visade Elfsborg, som hör hemma i de nedre regionerna, genom att på söndagen slå ledarna Kalmar FF på Ryavallen med 2—1, sedan smålänningarna haft ledningen i paus. Elfsborg behärskade spelet i såväl första som andra halvlek men utdelningen i mål blev dålig och stod inte i proportion till överlägsenheten. Rylander var kalmaranfallets store man och överglänste nye landslagscentern Olle Lind. Bäst i de bakre leden var vb. Mats Johansson. I Elfsborgs kedja får Evaldsson högsta betyget. I andra halvlek blixtrade också hi. Henry Larsson till och svarade för Elfsborgs bägge mål. Försvarets stöttespelare var Lennart Samuelsson, Urban Larsson och Ingemar Haraldsson. I femte min. dribblade sig Rylander fri på vänsterkanten och slog en markboll i mål. I andra halvleks första min. spelade Elfsborgs cf. Olausson fram Henry Larsson på en långboll som den sistnämnde lobbade över Kalmars målvakts händer. För 2—1 stod också Henry Larsson som i 19 min. slog in vinstmålet.

Gais-segern för liten

GÖTEBORG. (TT)

Sandviken lyckades inte så bra i sitt andra Ullevi-besök som i det första för ett par månader sedan, då gästrikarna slog Kamraterna Gais vann nu med 3—1 efter en uppgörelse som blott sporadiskt bjöd på fotboll av högre klass Landslagsbacken Stig Andersson dominerade i Gais-försvaret. Bra var även hh. Sernros och hb Björkman. I kedjan framträdde mest vy. Sanny Jacobsson och cf "Jompa" Andersson. Sandviken spelade energisk och aggressiv fotboll i första halvlek, men efter pausen blev gästrikarna rätt eftertryckligt överspelade.

Gais tog ledningen i 34 min., då Sanny Jacobsson sköt hårt från nära håll. I 40 min. utjämnade Sandviken, då centern Sjögren kallblodigt spelade bollen förbi utrusande Torstensson.

Andra halvlekens båda gaismål kom i 22 min. genom Forsberg, som trängde in bollen efter frispark, och i 30 min., då "Jompa" Andersson nickade en frispark i mål.

Skogaby tog revanch i andra seriefinalen

VANN RÄTTVIST PÅ HEMMAPLAN ÖVER SKOTTORP MED MATCHENS ENDA MÅL.

Fantastiskt var intresset för andra seriefinalen mellan Skottorp och Skogaby, som i går spelades på Skogabys plan. 250 personer hade infunnit sig och dessa hade glädjen att se hemmalaget vinna med matchens enda mål. Det blev en snabb och rivande match men ingalunda så välspelad, som förra söndagen. Detta hade dock lagen inte någon skuld i utan det var helt den hårda vinden, som på den smala planen stundtals förstörde spelet.

Skogaby hade medvind i första halvlek och pressade då hårt och eftertryckligt. Redan efter 2 min. fick Skogaby en straff för en solklar hands men denna slog Kaj Borglin under publikens gny i stolpen. Under det virrvarr som uppstod i Skogabys leder stack Skottorp emellan med några bra anfall men dess reserv på centern Lennart Karlsson, slarvade bort två absolut givna måltillfällen. Inkallade Jerker Karlsson saknades mycket... Så samlade Skogaby åter sina led och efter 20 min. slog Kaj Borglin på ett skott från 30 meters håll, som Skottorps målvakt hjälpte till att skjuta i buren. Så fick Skogaby några hörnor men det blev intet mer.

I andra halvlek satsade Skottorp optimistiskt men Skogaby höll huvudet kallt och bollen vid marken, vilket i rådande vind var det enda raka. Det fanns många chanser på ömse håll men intet ville lyckas. Resultatet blev dock rättvist.

Bäst i det segrande hemmalaget var som vanligt cb Gunnar Andersson följd av hh Stig Bengtsson samt organisatören i laget Kaj Borglin. I Skottorp lade man särskilt märke till backarna Stig Andersson och Helge Persson samt halvbacken Irild Karlsson. I Skottorps mycket tama kedja får endast Bengt Johnsson betyg för visad framåtanda och kampvilja. Bra domare Tore Nilsson, Laholm. Matchen var juste och trevlig utan några störande intermezzon.

En kvart före full tid inträffade ett ovanligt intermezzo då en av Skogabys försvarare slog bollen på en i närheten parkerad bil så att glasflisorna yrde från den sönderslagna vindrutan. Bilägaren ville ha ersättning men det framhölls endast att här fanns ingen parkeringsplats och att han själv fick ta risken av att sätta bilen så nära plan — fullt riktigt enl. vårt förmenande. Men det blåste kallt och besvärligt, så att det var ju skönt att sitta i en bil och titta på...

SÖNDAGENS MARKARYDS-FOTBOLL.

Smålandsserien div. II.
Markaryd—Hamneda 5—0.
Älmhult—Rydaholm 3—1.
Angelstad—Delary 1—2.
Ljungby—Timsfors 5—2.

Smålandsserien div. III.
Liatorp—Hinneryd 4—2.
Tuthult—Markaryd 4—8.
Timsfors—Virestad 0—2.
Traryd—Strömsnäsbruk 0—4.

Det är den omdömeslösa farten som dödar.
Rannsaka er själv. Är det verkligen bara de andra som kör som "dårar"?

Laholm dominerade i fältskytte i Snapparp

GEMENSAMT ARRANGEMANG MED HALMSTAD SLOG VÄL UT.

På söndagen hade en något ovanlig fältskyttetävling anordnats vid Snapparp. Då hade nämligen Sydhallands skyttekrets och Halmstadsortens skyttekrets slagit sina påsar ihop och uppdragit åt Laholms och Veinge skytteföreningar att gemensamt anordna en fältskjutning ute vid Snapparp. Avsikten med detta arrangemang var helt enkelt att spara in funktionärer och det hela gick också synnerligen väl i lås.

Cirka 170 skyttar hade infunnit sig, hundra från Halmstadsorten och 70 från Sydhalland. Någon sorts "duell" eller tävling mellan de olika kretsarna blev det dock inte om än skyttarna hade mycket stort intresse av att jämföra resultaten. Tävlingen hade på ett mycket förtjänstfullt sätt arrangerats av Nils Nilsson från Laholm samt B. Eric Larsson och Gunnar Andersson från Veinge. Tack vare den hårda stormen blev tävlingen dock svår och ganska chansartad.

Målen voro: 1) en fjärdedels figur 240 m. 2) helfigur 520 meter. 3) tredjedelsfigur 410 m. 4) huvudmål 200 meter 5) Motala nr 4 325 m. Särskilt tvåan och trean blevo tack vare avståndet mycket svåra.

De bästa resultaten blev för Sydhallands vidkommande: Femmannalag 1) Laholm 72 p. 2) Knäred 65 p. 3) Sydhalland 62 p. Tremannalag: 1) Laholm 250,89 %. 2) Knäred 164,28 %. 3) Sydhalland 151,48 %.

Individuellt: Klass M: 1) Bo Johansson, L 21 tr. 2) Einar Persson K 17 tr. Kl. H: 1) Sven Axelsson K 16. 2) Arne Larsson L 15 tr. Kl. L II: 1) Gertrud Broberg L 12 tr. 2) Harald Jönsson L 11 tr Kl. LI: 1) Erik Jönsson, K 11 tr. 2) Gunnar Nilsson L. Kl. veteraner: 1) Hilmer Johansson Sydh. 11 tr. 2) Fritz Jansson 10 tr.

Vi återkommer senare med utförliga prislistor från tävlingen.

Evy Garsell vann i Hindås och Blommegård i Knäred

Ett stort antal halländska stigfinnare deltog i IFK Kärnans, Hälsingborg, nationella tävling som gick i knäredstrakten. Seniorklassen vanns av Nils Boman, Skärmfinnarna, medan Carl Åke Hansson, Laholm, blev 5:a, Stig Jönsson samt Carl Berthag, I 16, 7 resp. 8, och Kjell Eriksson, FIK, 12:a. Lagpriset gick till I 16 före Klippan genom trion Jönsson, Berthag och Brämersson. I yngre juniorklassen blev Arne Persson, Hyltebruk, 5:a. Håkan Blommegård, Hyltebruk, vann yngre oldboysklassen före kände elitmannen Gösta Gustavsson, Majenfors, Gert Skarp, F 14 och Harry Edvinsson, I 16. I äldre oldboys segrade Alf Göransson, Laholm.

Äldre juniorklassen hemfördes av Gunnar Andersson, Fagered, och damklassen av segervana Lena Nordahl, Hälsingborg. I denna klass blev Stina Johansson, FIK, n:r 8. I damer B blev Rut Bengtsson, Fagered, tvåa efter en tös från Majenfors. I flickklassen blev Siv Svensson, FIK, 5:a, och i pojkklassen var Ove Johansson, Svartrå, än en gång suverän. På fjärde plats kom Guntram Månsson, FIK.

LÖFTAN-EVERT FYRA

I Göteborgs SK:s orientering med nära 800 deltagare deltog också många hallänningar. Här toppade Evy Garsell damklassen och Evert Andersson, Löftan, blev fyra i Elitklassen.

Mot slutet av tävlingen rusade förre svenske stigfinnarmästaren, Hasse Johansson från Bredared, i mål på den ypperliga tiden 1,42,15 och blev därmed överlägset dagens segerherre. Preliminär resultatlista:

Elitklassen: 1) Hasse Johansson, Bredared, 1,42,15, 2) Leif Blücker, MIK, 1,47,57, 3) Erik Frisk, OK Kulingshov, 1,55,09, 4) Evert Andersson, OK Löftan, 1,57,05, 5) Erik Andersson, OK Orito, 1,58,15, 6) Nils Särnmark, OK Orito, 1,58,15, 11) K. E. Karlsson, IK Uven, 2,05,45.

Veteraner: 1) John Andersson, Fjärås, 1,31,24, 2) Erling Svensson, ÖIS, 1,58,19.

Damer, elit: 1) Evy Garsell, Friskus, Varberg, 1,45,11, 2) Ingrid Ågren, GKIK, 1,41,23, 3) Siv Jonsson, IK Sport, 1,42,15, 4) Vivan Antonsson, Friskus, 1,42,15, 5) Gunborg Larsson, Horred, 1,42,45.

Helge Wiklund 4:a Tredubbelt finskt

I trelandskampen i orientering segrade Finland på 20.44.05, tvåa blev Sverige på 21.54.09 och trea Norge på 24.25.55. De bästa individuella resultaten blev: 1) Juhani Salmenkyl, FI, 1.48.42; 2) Gustav Gustav Kronholm, FI, 1.54.40; 3) Erkki Aro, FI, 1.55.52; 4) Helge Wiklund, SV, 1.57.01; 5) Paavo Nygren, FI, 1.57.45; 6) Stig Dahlberg, 2.02.48; 7) Ragnar Hedlund, SV, 2.03.18; 8) Olle Svensson, SV, 2.04.02; 9) Sven-Erik Fagerholm, FI, 2.04.51; 10) Olle H. Fossum, NO, 2.04.58; 11) Väinö Nurmimaa, FI, 2.05.22; 12) Eskild Sigvardsson, SV, 2.12.10; 13) Leo Gustavsson, SV, 2.12.15; 14) Heimo Hasu, FI, 2.12.40; 15) Rolf Engh, NO, 2.13.12.

Då förste man gav sig ut på den 14,2 km. långa banan som hade åtta kontroller regnade det, men så småningom blev vädret bättre. Av kontrollerna var den fjärde svårast och många av deltagarna missade denna. Den besvärliga kartan bidrog också till att utlänningarna hade svårt att göra sig gällande. Finländarna hade en god dag och fick in hela laget — tio man — bland de 20 bästa.

Då halva banan avverkats ledde Salmenkylä på 1.08.00 före landsmannen Aro 1.11.50 och Grönholm 1.12.14. Helge Wiklund låg på femte och Stig Dahlberg på sjätte plats med tiderna 1.16.04.

Övriga svenskars placeringar blev: 1 Sven Erikssson 2.21.35; 28) Torsten Sandell 2.29.23; 35) Tore Jonsson 2.42.00; 42) Lennart Lorensson 2.58.40; 44) Erland Vemdal 3,15,40; 46) John Johansson 3,32,48 och 47) Åke Andersson 3,38,49.

Halmstads Waide vann DM 25,000 m.

Hallands DM i löpning 25,000 meter avverkades på söndagen med IFK Tvååker som arrangör. Bara tre deltagare ställde upp, nämligen IFK Halmstads Arnold Waide och Fred Johansson samt arrangörsföreningens Alf Arvidsson. Som väntat tog Waide hem en överlägsen seger, och var mer än 20 minuter före tvåan och nära en halvtimma före den tredje deltagaren.

Start och mål var förlagt till Hemvärnsgården i Tvååker, och banan gick via Fastarp—Spannarp—Grimeton med vändpunkt vid radiostationen. Waide tog genast ledningen och ökade sitt försprång undan för undan.

ALLSVENSKAN

Degerfors—Göteborg 0—1
Djurgården—Hälsingborg 2—2
Elfsborg—Kalmar FF 2—1
Gais—Sandviken 3—1
Jönköping—AIK 3—0
Malmö FF—Norrköping 2—0

Kalmar FF	10	6	2	2	19—18	14
Hälsingborg	10	6	1	3	19—12	13
Norrköping	10	4	4	2	15—11	12
Gais	10	5	2	3	18—17	12
Degerfors	10	4	3	3	14—13	11
Jönköping	19	4	2	4	21—13	10
Göteborg	10	3	3	4	9—9	9
Sandviken	10	3	3	4	14—16	9
Elfsborg	10	4	1	5	11—19	9
AIK	10	3	2	5	14—19	8
Malmö FF	10	2	3	5	10—16	7
Djurgården	10	1	4	5	15—16	6

DIV. II GÖTALAND

Norrby—Redbergslid 4—0
Halmstad—Häcken 2—1
Råå—Motala 1—1
Landskrona—Åtvidaberg 2—1
Sleipner—Höganäs 4—1
Derby—IFK, Malmö 1—1
Örgryte—Trelleborg 2—3

Halmstad	11	9	1	1	26— 9	19
Derby	11	6	3	2	22—12	15
IFK Malmö	11	5	3	3	18—12	13
Landskrona	11	5	3	3	20—15	13
Sleipner	11	4	4	3	27—25	12
Åtvidaberg	11	6	0	5	23—21	12
Norrby	11	5	2	4	21—20	12
Höganäs	11	4	4	3	14—15	12
Motala	11	5	1	5	12—16	11
Örgryte	11	3	3	5	17—22	9
Råå IF	11	3	3	5	14—19	9
Häcken	11	3	2	6	17—18	8
Trelleborg	11	4	0	7	19—28	8
Redbergslid	11	0	1	10	15—33	1

DIV. III SÖDRA GÖTALAND

Drott—Lund 1—1
Kristianstad—Halmia 0—0
Trelleborg—Falkenberg 3—1
Gunnarstorp—Öster 2—2
Arlöv—Landora 0—1

Halmia	10	6	4	0	25— 7	16
Trelleborg	10	5	2	3	21—14	12
Kristianstad	10	5	2	3	17—11	12
Lund	10	4	4	2	19—16	12
Falkenberg	10	4	4	2	24—23	12
Öster	10	4	2	4	18—21	10
Drott	10	3	3	4	15—23	9
Gunnarstorp	10	3	2	5	22—25	8
Landora	10	3	0	7	17—21	6
Arlöv	10	1	1	8	4—21	3

DIV. IV SMÅLAND—HALLAND

Alvesta—Ljungby 0—0
Heberg—Gnosjö 4—1
Varberg—Skeppshult 7—1
Värnamo—Kungsbacka 2—1
Växjö— Hyltebruk 3—1

Värnamo	10	8	2	0	27—15	18
Varbergs Gif	10	4	3	3	28—23	11
Skeppshult	10	5	1	4	25—23	11
Växjö BK	10	5	1	4	30—31	11
Ljungby	10	3	4	3	18—14	10
Heberg	10	3	4	3	18—17	10
Hyltebruk	10	2	4	4	17—18	8
Gnosjö	10	3	2	5	18—21	8
Alvesta	10	2	4	4	15—21	8
Kungsbacka	10	2	1	7	13—26	5

HALLÄNDSKA ELITSERIEN

Böljan—Oskarström 1—1
Träslöv—Örnia 3—2
Nyhem—Centern 2—4
Alet—BOIS 2—1

Laholms Tidning - ortens tidning

Laholms Tidning var mycket omtyckt av Islandsfiskarna

Laholmsyngling på färd till den vackra sagoön i Nordatlanten

Att få komma till Island, denna vulkanernas och sagornas ö är inte allom givet, långt mindre att få resa till den vackra ön "gratis". Men det är i alla fall vad en ung laholmspojke har fått vara med om och i går berättade han för Laholms Tidning en hel del om den underbara resa, som säkerligen de allra flesta avundas honom.

Det är typograf **Erik Gunnarsson,** anställd hos Stadlings Eftr. och kanske mest känd som en ypperlig back i Genevads IF:s fotbollslag, som berättar. Han gör nu samtidigt med tvillingbrodern Olle sin värnplikt vid flottan och hade den stora turen att kommenderas som däcksmatros på minsveparen "Holmön". Denna är en mindre typ av jagare — den kallas också "kustjagare" och 34 mans besättning. Den detacherades i mitten av juli att eskortera och hjälpa de svenska fiskefartygen i farvattnen kring Island och detta blev enligt vad Erik Gunnarsson berättar en underbar färd.

Erik Gunnarsson ombord på "Holmön" i isländska farvatten.

— Fiskebåtarna hade gått före oss upp och vi gick från Karlskrona den 17 juli. I Göteborg och Bergen gjorde vi mellanlandningar och så anlände vi till Torshavn på Färöarna den sista juli. Där blevo vi utomordentligt väl mottagna och det var ingen tvekan om att svenskarna voro väl sedda där. Vn enkla matroser blevo bjudna på middag i olika hem och sedan blev det dans och trevligt mest hela natten.

— Nästa dag bar det så åstad till Island där vi i Klagsvig fick en tillfällig bas. Vi hade en fullständig reparationsverkstad ombord och hjälpte de svenska fiskebåtarna på alla sätt. Reparationspersonalen hade mycket att göra medan vi på däcket hade en underbar tid. I Klagsvig låg vi tre dygn och gick sedan till Seydisfjord på Islands östkust där vi hade vår verkliga bas. Där låg vi ända till den 1 september och nog räckte jobbet till — tre havererade fiskebåtar fick vi bl. a. ta hand om.

— Sammanlagt var det väl ett trettiotal svenska fiskebåtar som prövade fickelyckan här uppe. Det är inga småbåtar precis, de flesta hade mellan 7 och 10 mans besättning. De ägnade sig helt åt sillfiske. I början var det mycket sökande och klen fiskelycka men i slutet av augusti och början av september gick sillen till och då blev det andra takter. Det finns dagar då en enda båt kunde få 100 à 150 tunnor och ju fler tunnor ju bättre låg båtarna i sjön. Omkring 1,000 tunnor är en ganska normal last för en sådan skuta. Men norrmännen har visserligen mindre båtar än svenskarna men äro bättre utrustade, bl. a. med ekolod vilket gör att de inte behöver söka så mycket som de våra efter sillstimmen.

— En hel del av de svenska fiskebåtarna sökte sig så upp mot Jan Mayens land nordost om Island och för att assistera dem gick vi dit upp den 10 september. Dock hade det varit dåligt med fiskelyckan här uppe. Jan Mayens land ligger så pass långt norr om Island att det tog oss två och ett halvt dygn innan vi hann dit trots att vi gick med mellan 15 och 18 knopt fart, berättar hr Gunnarsson vidare.

— Sedan vi varit där uppe och hjälpt skutorna, så gick vi in på nordsidan av Island där chefen på "Holmön" ordnade en mycket trevlig busstur inåt land för oss. Vi fick se både slocknade vulkaner och varma källor och det hela gjorde ett oförglömligt intryck på oss alla.

— Väl mottagna blevo vi överallt men på Island var man inte precis så glada åt "jänkarna". En tredjedel av Islands vuxna befolkning utgöres numera av amerikanska soldater och dessa voro inte alltid så roliga att ha att göra med, kunde vi förstå. Påflugna var de så att det räckte till. Natten mellan den 17 och 18 september gick vi så från Island och då snöade det oerhört mycket. Marken var alldeles vit och landskapet påminde mest om ett svenskt julkort. Så gick det knappt ett dygn och vi voro åter ute i Golfströmmen och klimatet blev nästan tropiskt — en fantastisk skillnad.

— Så skall jag till sist be att få tacka så hjärtligt för Laholm Tidning. Genom fältpostens försorg fick jag den hela tiden regelbundet varje vecka och det var faktiskt den enda svenska tidning, som vi hade däruppe. Och fiskarna läste med stor förtjusning vår tidning och tyckte mycket bra om LT, slutar hr Gunnarsson.

Och det var ju enbart roligt att höra.

Cel.

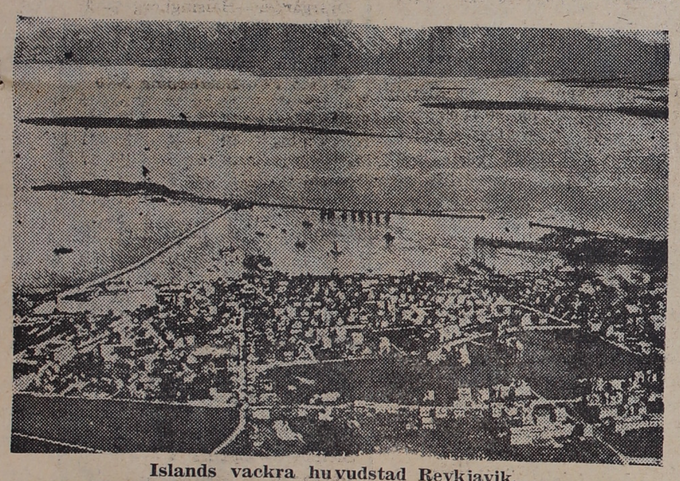

Islands vackra huvudstad Reykjavik.

Viktiga årtal i Sveriges historia

Kronologisk översikt sammanställd av LEONARD JANSON.

(Forts.)

1310 uppdelas riket mellan konung Birger och hans bröder.

1317 fängslar Birger vid "Nyköpings gästabud" sina bröder, som följande år bringas om livet.

1319 väljs av det segrande upprorspartiet hertig Eriks treårige son, Magnus, på Mora ting till svensk konung. Han ärver även den norska kronan. Förmyndarstyrelse 1319—1332.

1323 fastställs rikets östgräns genom en fred med staten Novgorod.

1332 blir konung Magnus myndig och sluter ett avtal med grevarna av Holstein, till vilka danske kungen pantsatt stora delar av Danmark, och köper de dåvarande landskapen Skåne och Blekinge. Norra Halland erhöll konung Magnus i arv efter sin fader, hertig Erik, och södra Halland förvärvade Magnus Eriksson 1341 i köp av danske konungen Valdemar Atterdag.

1335 avskaffas träldomen officiellt.

1347 föreligger Magnus Erikssons landslag.

1349 börjar digerdöden härja.

1356 gör Magnus son, Erik, uppror mot fadern och avstår till sonen följande år: s. Halland, Skåne, Blekinge, Småland (utom Finveden), Visingsö, Östergötland och Finland. Erik bröt fördraget samma år. Ny förlikning. Nytt uppror. Förbund slöts ånyo. Erik (XII) Magnusson dog 1359, troligen i pesten.

1360 överföll danske konungen Valdemar Atterdag sin dotters svärfar, Magnus Eriksson, och återtog landskapen Skåne, Blekinge och Halland, vilka Sverige köpt till mycket högt pris.

1361 erövrar samme danske konung Gotland och brandskattar Visby.

1363 störtas Magnus av ett upprorsparti, som inkallar hans systerson Albrekt av Mecklenburg.

1370 stadsfästs Birgittas klosterorden.

1371 måste Albrekt rädda sin tron genom att överlämna den verkliga makten till de svenska stormännen, vilkas främste man, Bo Jonsson Grip, under femton år blir rikets egentlige härskare.

1373 dör den heliga Birgitta i Rom. Föddes 1303. 70 år gammal.

1386 dör Bo Jonsson Grip.

1389 besegras Albrekt i slaget vid Falköping av drottning Margareta av Danmark-Norge, Valdemar Atterdags dotter, som nu också blir Sveriges regent.

1397 samlas ett stort möte i Kalmar, där Margareta låter kröna sin systerdotterson Erik (XIII) av Pommern till konung över Nordens tre riken, Kalmarunionen.

1412 Margareta dog på sitt skepp i Flensborgs hamn.

1434 utbryter en resning mot fogdeväldet, vilken ledes av Engelbrekt.

1435 har Sverige sin första riksdag (i Arboga). Samma år väljs bergsmannen Engelbrekt Engelbrektsson till rikshövidsman.

1436 mördas Engelbrekt av Måns Bengtsson Natt och Dag. Följande år griper Karl Knutsson Bonde makten.

1440 väljes Kristoffer av Bayern till svensk konung efter den avsatte Erik (XIII) av Pommern.

1445 invigs Vadstena kloster.

1448 dör Kristoffer och efterträds i Sverige av Karl VIII) Knutsson.

1451 uppstår krig mellan Sverige och Danmark.

1457 fördrivs Karl (VIII) Knutsson av de svenska stormännen och unionen återuppstår genom att Kristian I av Danmark inkallas och väljes till konung.

1463 utbryter på nytt ett stort inbördeskrig.

1464 väljes Karl Knutsson till konung i Sverige för andra gången, men måste redan på nyåret 1465 lämna regeringen.

1467 väljes Karl Knutsson till konung för tredje gången.

1470 i maj månad dör konung Karl (VIII) Knutsson.

1471 besegrar riksföreståndaren Sten Sture d. ä. Kristian I i slaget på Brunkeberg, utanför Stockholm.

1477 grundlägges Uppsala universitet.

1483 utkommer den första i Sverige tryckta boken. Boktryckare Johannes Snell från Lybeck införde konsten i Sverige.

Forts. å sid. 8

Spinnsidan

av Sie

Svenskans rykte utomlands inte så dåligt som påstås

Svenskans liv och leverne utomlands är på tapeten igen, sedan Ellen Skarbo tagit upp ämnet till debatt i Sv. Folkskollärarinnors Tidning. Hon dömer dessbättre inte alla svenska flickor, som fått förmånen att resa utom hemlandets gränser, över en kant — det har däremot andra debattörer i samma ämne gjort! — och tillägger dessutom att gamla Sverige allt har tvivelaktiga ambassadörer av båda könen.

I Italien framför allt har det påståtts att svenskarna lever om ordentligt och att italienarna har en allt annan än smickrande uppfattning om den svenska kvinnans moral. I våras siade t. o. m. en skribent om att det inte skulle dröja länge förrän italienarna tröttnade på allvar och, med den förkärlek för plakatmålning som sydlänningen har, började pränta "Svenska flickor, vänd hem!" på sina husväggar.

Med de där orden ringande i öronen började jag för några veckor sedan försiktigt att föra svenska flickor på tal nere i Italien. Jag talade med ett par gamla erfarna reseledare, som i åratal rest med svenska grupper inte bara i Italien utan också i Sydeuropa i övrigt. Jag frågade några hotell- och restaurangägare, fortsatte med en turistbusschaufför och en kollega därnere. Och alla tittade faktiskt litet undrande på mej och frågade hurså? Visst hade det förekommit att svenskor på utlandstripp kombinerat seight-seeing och shopping med amorösa eskapader, det ville ingen förneka, men att svenskan i allmänhet skulle använda sina utlandsvistelser till sådant — nej! Och att vi svenskor skulle ha stadgat dåligt rykte — lika bestämt nej.

Men sen sa' flera av de tillfrågade några små tänkvärda sanningar dessutom. Först och främst var man rörande eniga om att Sverige liksom alla andra nationer nog ibland skulle tjäna på om vi inte var fullt så pigga på att genast ropa ut vår nationalitet, för på kontinenten liksom i Grönköping är det nu en gång för alla så, att man lätt dömer alla efter en enda. Och dessutom så borde nog skandinaviskorna överhuvud taget komma ihåg, att sydlänningen ser på kärlek och flirt litet annorlunda än vi här uppe i högan Nord. Visst kan man släppa lös, som det heter, och skämta och flirta litet grand, utan att de finner något uppseendeväckande i det, men man har dock en helt annan moraluppfattning söderut. Och en av oss som oskyldig betraktad flirt tangerar snabbt det opassande därnere. Men värre än svenskornas flirt med sydlänningarna tyckte alla att svenskarnas — av båda könen! — umgänge med alkoholen var. — Jag förstår inte hur ni dricker sprit, sade en — här nere dricker man ett glas vin eller likör för att det är gott och njuter av det, men ni dricker visst bara för att verkligen känna att spriten verkar. Och att uppträda berusad söderut, det är verkligt opassande och uppseendeväckande!

Till höstpromenaden

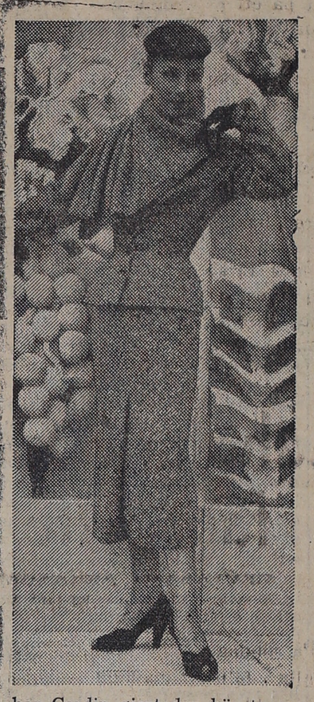

har Cardin gjort den här trevliga dräkten. Höst och tweed hör ju ihop, och materialet är mycket riktigt tweed, i brunt och ljust beige. Kjolen med sitt djupa veck fram ger god rörelsefrihet och den figursvängda jackan har i stället för krage den nu så moderna scarfen, som slutar i solfjädersform och dekorativt viras kring halsen när höstvindarna blir bitande.

Ägg i senapsmajonnäs

En liten god och välsmakande delikatess till lunchbordet. Koka äggen i 6—7 minuter men inte längre, så att gulan inte blir för hård. Ta bort skalen och lägg äggen i små portionsskålar. Häll över en majonnäsblandning, som är avsmakad med senap. Extra piff sätter man genom att strö litet kapris över.

Morgonkaffet

vill de flesta av oss väl inte vara utan, och så här kan man enkelt och snabbt tillaga kaffet med ett minimum av garvsyra: Lägg det finmalda kaffet (½ dl är lagom) i blöt i en literflaska redan på kvällen och låt kaffet stå så över natten. På morron slås drycken men inte sumpen i en ren kaffepanna, varefter kaffet får sjuda upp ett ögonblick. Ta av pannan från elden innan kaffet börjar koka, slå i litet kallt vatten och låt det klarna — och sedan är det bara att njuta av kaffetåren!

Använd klädpengarna till rejäla, oömma skolplagg

VI HAR EN MILD HÖST i år och fru Flink har låtit sina skolbarn slita på sommarens plagg innan de får ta till vintergarderoben. Nästa vår har de växt ur dem. Därför ska man heller aldrig skaffa för mycket till barn som växer och inte dra sig för att låta dem använda bästklänningen och finkostymen. Fru Flink har många gånger undrat hur mycket urväxta kläder som egentligen blir hängande oanvända bara av idel missriktad sparsamhet.

Rejäla skolkläder är mycket viktigare än finkläderna. Och viktigast av allt för både sina flickor och sin pojke anser fru Flink skorna vara. Stadiga skor som håller för väta och ger stöd åt växande fötter måste barn ha. Stövlar är ju oumbärliga i alla barnfamiljer, men stövelhygien borde alla lära sig. Aldrig sitta med gummistövlar i skolan, aldrig springa omkring med dem i onödan! Stadiga sockor ska hörra till och i dem ska "fröken" låta ungarna tassa omkring i skolsalen. Hemma ska mamma kommendera av stövlarna så fort vädret är torrt och fint. I stället för de välbekanta rågummisulorna har i marknaden kommit ett nytt slags gummi — cellgummi. Det är porösare och mycket lättare än rågummit, står i samma prisklass och passar bättre till en barnfot än vad det tyngre rågummit gör.

Fru Flink har ett par enkla men oundgängliga krav på skolkläder och efter dem väljer hon både flickornas och sin pojkes skoluniform. Kläderna ska vara:

så oömma att de står emot regnskurar och snöfall,

så slitstarka att hon inte behöver skaffa mer än ett ombyte,

så praktiska i modellen att de inte fastnar överallt, är lätta att tvätta och lätta att stryka.

VAD SKOLFLICKANS KLÄDER beträffar bör den tid vara för länge sedan förbi, då hon satt i samma mörka ylleklänning dag ut och dag in i skolan utan att den tvättades en enda gång under terminerna. Det mest praktiska är utan tvekan hängslekjolar för de yngre och midjekjolar för de äldre med jumpers och blusar. Under jumpern bör de antingen ha en lättvättad bomullsblus eller ett litet foderliv som mamma snabbt syr. Flickor ska vänjas vid att aldrig gå i yllejumper direkt på kroppen. Tänk, vad smutsig den blir bara av en veckas användning!

Långbyxor är flickornas favoritplagg just nu 6 rutiga, randiga, i manchester, twills eller ylle. Det är onekligen bekvämt, praktiskt och trevligt. Men, men, men... de måste också tvättas! Fru Flink blir aldrig riktigt rädd för att de unga flickorna ska vänja sig vid samma bristfälliga hygien som pojkarna och männen i alla tider nöjt sig med. Deras yllekostymer hör som bekant inte till det mera lättvättade om nu någon till äventyrs försöker sig på att tvätta dem!

SOM VÄL ÄR har småpojkarnas plusfourbyxor börjat uppträda allt sparsammare. Fru Flink har alltid avskytt dem. De var pulsiga och dammsamlande. Till sin 8-årige väljer hon i stället vanliga långbyxor av bomull eller manchestersammet så länge som vädret tillåter detta och sedan av ett smidigt ylletyg som går att tvätta. Ett slag lyckades hon förmå den unge mannen att ha stadiga sämskskinnslappar på knä och armbågar. Det var efter ett besök av onkel John från Amerika, som själv uppträdde i detta praktiska mod. Men det slog aldrig igenom i skolan och då fick det vara för unge hr Flink också. Barn som är särskilt känsliga och lite tillbakadragna ska man helst inte tvinga fram för allas blickar genom uppseendeväckande kläder.

FRU FLINK

planerar just nu, liksom alla andra mammor, barnens vintergarderob. Hon anser bl. a., att gummistövelhygienen bör förbättras, att flickornas mörka ylleklänningar har sina brister som skolplagg och att det är ett glädjande tecken att pojkarnas golfbyxor är stadda på avskrivning.

SKOLBARNENS YTTERPLAGG har också följt sitt eget lilla mode, tror sig fru Flink kunna konstatera. Alla barn vill ha korta jackor som är lätta att springa i och lätta att kasta på och av sig. Flickorna klarar sig länge med en rak, kort jacka till sin skolkjol — om kjolen är färgglad och rutig är det trevligt med en enfärgad jacka och tvärtom. Köper man jacka eller lång kappa färdig så man inte falla för frestelsen att välja en med kapuschong. Det tror sig fru Flink veta sedan ett antal kapuschonger av yll, gabardin och sammet blivit hängande användbara. De fördyrar också plaggen på ett onödigt sätt och är alldeles för varma för de flesta barns anspråk.

Till sist undrar fru Flink stillsamt när egentligen nylonen ska bli så bra och billig att hon kan acceptera den för sina ungdomar. Det tycks dröja. De nylonplagg som nu finns i marknaden håller inte måttet inför föräldrablicken.

Desto enklare...

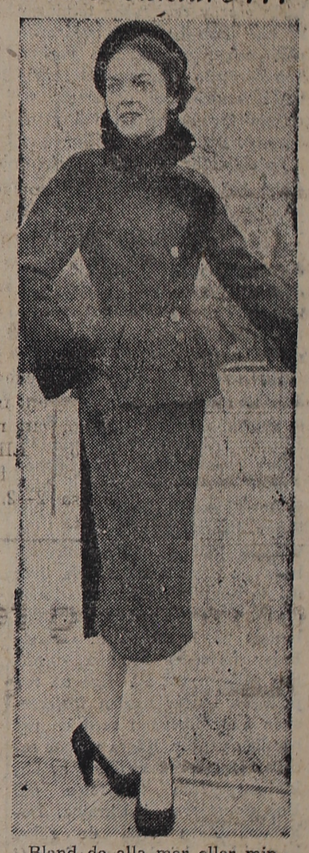

Bland de alla mer eller mindre fantasirika modeller, som man sett i höst, är det välgörande att hitta ett så enkelt och verkligt vackert plagg som Montagues lilla gröna dräkt med välsittande, enradig packa och slät kjol som går omlott baktill. Jackan har en hög, uppstående krage av utterskinn, som fortsätter som en kant på det över bröstet knäppta slaget, och en pälskant avslutar också ärmen.

Sokrates' Atén har framgrävts

ATEN

De av amerikanska arkeologer ledda och sedan flera år tillbaka genomförda utgrävningarna vid "Agora", det gamla stora torget i antikens Aten, är nu avslutade, rapporteras från den grekiska huvudstaden. Arkeologerna kan med stolthet sammanfatta de uppnådda resultaten: Det har lyckats att frilägga grunderna till nästan alla tempel och offentliga byggnader som för 2,300 år sedan stod på detta centrala torg, bland dem porten till ära av Zues Eleutherios där Sokrates dagligen brukade möta sina lärjungar; templet av Apollon Patros; det stora statsarkivet "Metroon", de folkvaldas möteslokal, Atens parlament det s. k. "Buleutherion"; templen av Ares och Odeon samt domstolsbyggnaden "Prytaneion". Under utgrävningarna har upphittats en underbart vacker Afrodite-staty från 300-talet f. Kr., många utsökt skulpterade kvinnohuvuden, ett releifporträtt av Atens lagstiftare Zenon och många texter härstammande från olika perioder i det antika Atens historia.

Londons nye lordmayor

Londons nye lordmayor, sir Noel Vansittart Bowater, lämnar här Guildhall efter att han valts till denna post, som han tillträder 1 nov.

Slaget om Hessen

Den stora allierade höstmanövern i Tyskland, "Operation Monte Carlo", som är de största militära övningar som hittills hållits på tysk mark efter kriget har förvandlat hela Hessen till ett militärläger. Bilden här från den lilla staden Alsfeld visar hur civilbefolkningen, speciellt ungdomen, flockas kring en stor allierad pansarvagn, som gjort halt på gatan.

Spion eller tjuv?

"En rysk Mata Hari"

MOSKVA

Ryska tidningsläsare är visst inte bortskämda med spännande kriminalreportage och det var därför en stor överraskning för dem, då den tråkiga och allvarliga Pravda häromdagen i ett långt reportage under rubriken Den ryska Mata Hari berättade om en skön blondins fantastiska bedrifter. Den vackra blondinen beskrives av den ryska tidningen så här: Hon hade en bedårande röst och var strålande vacker, hon förförde högt uppsatta ämbetsmän och stal dokument ur enkom för henne på vid gavel öppnade hemliga kassaskåp.

Första offret för den sköna Anna var presidenten i justitiepalatset i Krasnodar. Anna lyckades förvandla denne medelålders man till ett villigt och underdånigt instrument för sina dunkla planer. Den vacka förförerskan utnämndes till hög ämbetsman och hon utnyttjade sin ställning till att befria politiska fångar och till att lägga beslag på hemliga politiska och juridiska dokument. Ledaren för Röda Hjälpen i Centralasien kunde inte heller motstå den platinablonda Annas charme och likaså blev polisprefekten i Irkutsk, överste Bajev, hennes slav. Dessa två var tidigare pålitliga ämbetsmän och båda är efteråt förtvivlade över att de fallit för den vackra blondinen. Chefen för Röda Hjälpen bestals på 15,000 rubel. Överste Bajev förleddes av den kvinnliga spionen till att frige en rad politiska fångar medan förförerskan själv försvann med en rad hemliga papper. Några veckor senare rapporterades stölder av dokument från Saporosje och Dnjepropetrovsk i Ukraina. Dokumentstölden från de säkra kassaskåpen hände bara några få dagar efter att en blond kvinna av ovanlig skönhet och med bedårande röst uppenbarat sig i sällskap med dessa städers främsta ämbetsmän.

Och detta var skön Annas sista storbragd. Den vackra kvinnan togs tillfånga i Ukraina och skall nu rannsakas där.

Ingen vet hennes namn, tydligen inte ens hon själv, berättar Pravda för sina förvånade läsare. Hon är emellertid vår tids största spion och hon hade under de år hon var verksam i Sovjetunionen lika många namn som utseenden. Märkligt är att Pravda trots berättelsen om försvunna dokument och spionage inte med ett enda ord anklagar någon utländsk makt, inte ens i den vanliga formuleringen "främmande imperialister" och "utländska kapitalister". Man vet därför inte riktigt vems spion skön Anna var. Kanske arbetade hon för en inrerysk opposition, kanske för någon ledande statsman. Det är mycket osannolikt att hon skulle ha varit verksam på uppdrag av främmande makt. Pravda undrar i alla fall "hur i vårt socialistiska land en kvinna med förnämt uppträdande och strålande skönhet och ovanlig elegans kan förföra allvarliga och annars pålitliga sovjetska ämbetsmän".

— Den har bestämt kommit vilse — för den simmar hela tiden i cirkel!

Snön saboterade norrlandsmatch

Vintern har redan nått Norrbottens län. En hel del snö föll i helgen i Kiruna och ställde till otrevligheter inte minst för fotbollsidrotten.

Div. II-matchen Kiruna—Boden måste inställas på grund av den myckna snön på söndagen.

Ett dystert 95-årsminne

På Karl Gustavs kyrkogård finns en gravhäll med följande inskription: "Här hvilar stoftet efter aflidne drängen Hindrik Larsson från Strömma, som föddes den 1 april 1822 och oförskylts mördats till döden den 19 september 1858.

Det hände sabbatsdagen
han blef så mordiskt slagen
i sina bästa år.
Av slagen snart fants döder
till sorg för far och bröder
han lades ner på bår".

Det är alltså 95 år sedan den sorgliga händelsen inträffade. Omständigheterna kring brottet bevisar, att spriten var orsaken till handlingen. Av traditionen får man veta, att Hendrik Larsson i Strömma den nämnda söndagen den 19 sept. bevistat gudstjänsten och gått till nattvardsbordet i Karl Gustavs kyrka. Efteråt hade han i sällskap med en torpare vid gården Ryd vid namn Martin Emanuel besökt en lönnkrog. Där hade de båda männen i flera timmar festat om, så att de vid skymningen, då hemfärden anträddas, var åtskilligt berusade.

Till en början samspråkade de som goda vänner, men vid torparens avtagsväg vid Ryd, blev de plötsligt osams och började träta Då tog torparen upp en sten och slungade mot Larsson med våldsam kraft. Denne träffades i pannan och avled omedelbart.

Mördaren greps och rannsakades Han dömdes till 6 års fängelse, som han avtjänade vid fängelset i Vänersborg.

Att strafftiden blev så kort beror väl närmast på att gärningen utfördes under rusets inflytande och att de båda männen inte hade klara begrepp av vad som förekom. Att mördaren inte ens visste att han kastat stenen mot Larsson bedyrade han — en uppgift som rättens ledamöter också icke hade anledning misstro. Såväl mördaren som den mördade var — enligt vad traditionen vill berätta — skötsamma och aktade personer, som under nyktra förhållanden också var goda vänner.

I förtroliga stunder

Svar till "En som aldrig frågat". Enligt lag har en hemmahustru icke endast rätt till "skäliga hushållspengar på bestämda tider" utan också till "en skälig summa för egna behov — en summa som hon icke är redovisningsskyldig för." Det är ett oskick av många män, det där att inbilla hustrun att hon ska vara "tacksam" för att hon får mat och husrum. En kvinnas arbete i hemmet är minst lika värdefullt ekonomiskt sett som mannens utanför hemmet. Häromåret var det någon som för ro skull räknade ut vad det skulle kosta en man, om han anställde alla de hembiträden, vilkas arbete frun egentligen utför, plus sömmerska, tvätt etc. Man kom fram till att fruns insatser motsvarade 1,500 kronor i månaden. Naturligtvis ett hårddraget exempel, men mycket ligger det i det. Därför är det inte mer än rätt att hustrun får en summa för egen del. Så stå på er bara! I ert fall tycker jag 70—75 kr i månaden inkl. klädpengar kunde anses skäligt med avseende på makens inkomster. Med hälsning.

"Gallie".

Svar till "Förtvivlad". Vet ni, jag blev riktigt stolt över att vara kvinna, när jag läste ert kloka, varmhjärtade brev. Hur glädjande är det inte, när en kvinna med barn och man verkligen inser att det är hos dem hon bör stanna, som förstår att lyckan med "den andre" antagligen inte blir så långvarig och djup som man kanske inbillar sig i den första erotiska berusningen. Naturligtvis finns det fall, då både skilsmässa och giftermål med en annan kan vara berättigat, men just när man som ni har ett gott hem, en rar man och barn som älskar båda sina föräldrar, då kan jag försäkra er att ni också själv i längden kommer att bli lyckligare om ni stannar. Vi människor har nu så lätt att blanda ihop uppflammande erotiska begär eller längtan efter något utanför vardagen med kärlek. Så tycker jag också det är klokt att ni inte bekänner något för mannen, även om ni själv skulle känna det som en lättnad. Ni får istället sona ert felsteg genom att göra ert allra bästa för att skapa ett lyckligt hem åt er alla. Skriv gärna igen och hjärtlig hälsning.

"Gallie".

För många generaler i USA

Åtskillig kritik förekommer i amerikanska tidningar med anledning av en nyligen av försvarsdepartementet publicerad rapport som meddelar att USA-försvaret nu har 1,235 amiraler och generaler. Kritikerna framhåller att det under kriget, då USA hade 12 miljoner män och kvinnor under fanorna, räckte med 1,114 generaler och amiraler och att det är orimligt att vid en manskapsstyrka på 3,5 miljoner soldater i fredstid hålla sig med 121 flera officerare i de högsta rangklasserna.

President Eisenhower och pokern

President Eisenhower spelar gärna poker med sina besökare och det händer ibland att han avbryter viktiga samtal för att med sin rapportör spela ett parti poker. På frågan varför han gör så, svarar presidenten: "Poker är för mig inte någon förströelse, inte heller ett hasardspel. Poker är övning i psykologi en sorts snabbtest, som jag använder när jag inte riktigt vet vad min motpart egentligen går för Allt vad jag vet om psykologi ha jag lärt under pokerspel, skrattar Eisenhower.

SAGT och SKRIVET

När det gäller damerna, vare sig de är gifta eller ogifta, så har ju örat också en ytterst viktig funktion som upphängningsanordning för örhänget. Det har hittintills varit den enda plats i ansiktet, där man ansett sig med fördel kunna placera smycken, men nu har en viss Madame Ostier i New York uppfunnit en ny och revolutionerande metod att "placera glittrande juveler och andra ädla stenar direkt på bara skinnet — var som helst".

Så lite tyg och så mycket skinn som förekommer vid s. k. stor toalett, så förstår man att denna uppfinning inspirerats av nödvändighetens lag.

Cello i St. T.

När Kosmopolit stod i sitt flor var världen en annan. Krig trodde man inte på och utrikespolitiken var ett behagligt tidsfördriv i tidningsledare och parlament. I hejdlöst fack låg tyska, engelska, franska, ryska, italienska och spanska aviser och lockade mer eller mindre språkkunniga svenskar till flitigt studium. Utlänningarna gick förstås fram till de där hyllorna och grabbade tag i den tidning som trycktes på just deras hemlands vilda tungomål, fördjupade sej i den och glömde både sitt kaffe och världen i övrigt.

Yngve i MT

Evitas smycken går på auktion

Då den argentinske diktatorn Juan Perón misslyckats med att i hemlighet genom amerikanska agenter sälja avlidna Evita Peróns sagolika ädelstenssamling skall smyckena nu säljas i Buenos Aires på offentlig auktion. Därvid hoppas man kunna få in betydligt större belopp än de hittills gjorda erbjudandena utgör. Pengarna skall utöka den socialfond som bär Evita Peróns namn och skall enligt ett officiellt tillkännagivande användas till förmån för fattiga och begåvade flickor samt till mödrar med många barn. Evita Peróns smycken representerar ett värde på omkring 30 miljoner dollar, eller 150 miljoner kronor och är antagligen en av världens största samlingar i sitt slag. En av de värdefullaste pjäserna är det halsband som Sovjetunionens diktator Stalin skänkte den sköna argentinskan med anledning av att ett omfattande handelsavtal mellan de båda länderna genom Evitas förmedling kunde avslutas. Halsbandet är av tungt guld och omfattar 20 väldiga fyrkantiga smaragder. Dess värde uppskattas till 100,000 dollar. Bland Evitas briljantsmyckade armband finns likaså tre stycken, vilkas värde var för sig närmar sig denna summa. Samlingen omfattar dessutom mer än 5,000 ringar och ett 1,000-tal broschyrer.

. . . Vi uppmanar våra lyssnare att tänka på grannarna och dämpa radion en smula . . . . !

Kunglig fiskebön

Laxfiskarena i norr har just konfererat i Luleå om sina många och besvärliga problem. Landshövding Thunborg var närvarande och fann tillfället lämpligt att i den yrkeskunniga församlingen avslöja, att den svenske kungen i en av sina fiskestugor har en bön om fiskelycka uppsatt på väggen. Den är översatt från engelskan och lyder:

O, Herre, låt mig få en
fisk, så stor jag ber,
att jag framgent slipper
ljuga mer.

De församlade fiskarenas mumterhet, när de hörde bönen, visar, att de helt förstod kungen.

Kameleont i dimman dold

Dagmar Ebbesen, Eva Henning, Erik Strandmark, Hjördis Pettersson, Georg Rydeberg, Hugo Björne, Sonja Wigert och Sture Lagerwall i SF-filmen "I DIMMA DOLD".

Sedan en längre tid tillbaka har vi varit besatta av en nästan gregoryansk nyfikenhet inför vem som kan vara mördaren i Lars-Eric Kjellgrens detektivhistoria "I dimma dold". När det gäller deckare i bokform kan man ju alltid slå upp sista sidan, om det nu är så att natten skulle hota att bli sömnlös, men hur i fridens namn skall man bära sig åt med en film, som ännu inte släppts ut på biograferna. Skall man stjäla den och muta någon biografprojekteur att köra den i smyg? Skall man skicka en postanvisning på 2,455 kronor till Sture Lagerwall och be honom avslöja mördaren?

Vi smög oss ut till Filmstaden i Råsunda. Klev över stakett på en obevakad punkt och tog oss osedda fram till den lilla byggnad, där film förvaras. Till vår häpnad var dörren öppen, varför vi kastade kofoten. Vi öppnade en dörr på vilken det stod explosiv vara — där måste "I dimma dold" ligga förvarad. Den syn som mötte oss var emellertid inte uppbyggelig med tanke på målet för vår expedition. I rummet satt nämligen regissören Lars-Eric Kjellgren, tydligen i färd med att ge sin film en sista översyn. Nu var goda råd dyra.

"Vem är mördaren", skrek vi med våra lungors fulla kraft.

Allt vad vi hörde var ett förtvivlat rop på hjälp och så försvann Lars-Eric Kjellgren under bordet. När han kom fram var han myket blek och skakad och förklarade att han aldrig skulle göra några kriminalfilmer mer i sitt liv. Han hade varit mycket nära att avslöja vem mördaren var.

"Svårigheten med att göra en sån här detektivhistoria är ju att få ihop en likvärdig ensemble", sa Lars-Eric Kjellgren och började intervjua sig själv "Vitsen med filmen är att publiken till slut skall kunna gissa vem mördaren är och då får ingen av skådespelarna vara en andraplanskraft. Använde man en sådan, skulle misstanken hela filmen igenom riktas mot honom. Därför har vi mot Eva Henning ställt Georg Rydeberg . . ."

"Det är naturligtvis Rydeberg som är mördaren?"

". . . och Sture Lagerwall, Sonja Wigert, Erik Strandmark . . ."

"Strandmark har alltid gjort ett skumt intryck på film. Det är han va?"

". . . Hugo Björne, Sven Lindberg och Dagmar Ebbesen. Det knepiga har varit att pussla ihop manuskriptet på ett sådant sätt, att rollerna blir lika stora och att ingen får en dominerande plats i ensemblescenerna. Manuskriptet är bra, spännande och kvickt, raljant och cyniskt "I dimma dold" har varit mycket kul att jobba med. Inte minst därför att det för regissören inte bara gällt att berätta en regelrätt historia, utan att finpussla med hundratals viktiga detaljer och nyanser. Och så är den minsann originell såtillvida, att den inte slutar med en förbrytarjakt".

"Man kan naturligtvis tänka sig att Dagmar Ebbesen är mördaren. Ibland är ju den minst troliga skurken. Det är alltså hon?"

"En film som också varit rolig att göra är "Ingen mans kvinna", fortsätter Lars-Eric Kjellgren intervjun med sig själv. "Det är en tung och allvarlig film. Så nu skulle jag vilja göra en musical comedy. Det har jag alltid längtat efter. Jag älskar dans och sång och rörelse. Det vore nåt för mej. Sen får Ingmar Bergman säga hur mycket han vill att jag är förälskad i ytlighet. Herregud, det finns så många andra som är djupingar. Jag vill berätta kul och underhållande historier på film. Jag är precis som en kameleont".

"Sven Lindberg är också en sån där sympatisk man som skulle kunna va mördare på film. Naturligtvis är det han?"

"Den tiden är förbi, då regissörerna skrev manuskript. Nu gäller det dramat på film och det skall författarna skriva. Regissörerna kan komma med synpunkter men det är författarna som skall förverkliga dom. Det finns bara två personer i det här landet, som befinner sig i den lyckliga omständigheten att både kunna skriva och regissera — Ingmar Bergman och Hasse Ekman. För oss andra är den stora manan att få fram bra manuskript. Får man fram ett sådant, är mer än hälften av det produktiva arbetet avklarat, när regissören börjar inspelningen".

Vi går sakta baklänges ut genom dörren. En liten tanke har slagit rot under våra lockar. Här sitter en regissör och talar väl om författarna. Har han dåligt samvete? Är det därför han är så snäll och förstående. Är det kanske så att Lars-Eric Kjellgren själv är mördaren?

Anne Maria

Jag kan inte riktigt
fatta det.
Det är som om något
därinne grät.

Lövverket brinner
med höstgyllne glöd.
Anne Maria
— att du är död!

Jag minnes dig ännu
som barn du var.
Ditt ljusa, glittrande
ögonpar.

Och sedan som ung.
Bortom stjärnornas bro
du sökte ett fäste
för tanke och tro.

Men tvivlet det kom
och sjukdom också.
Det är mycket man inte
kan riktigt förstå.

Det ljusnar och du
gick in i ditt kall.
Och nu är din korta
saga all.

Alltmera slocknar
höstdagens glöd.
Anne Maria,
du är ej död.

ELSA SOMMAR.

Tipset

Degerfors—Göteborg	0—1	2
Djurgården—HIF	2—2	x
Elfsborg—Kalmar	2—1	1
Jönköping—AIK	3—0	1
Malmö—Norrköping	2—0	1
Ljungan—Ljusne	0—3	2
Sandvikens AIK—Älgarna		1
Brage—Västerås		1
Derby—IFK Malmö		x
Landskrona—Åtvidaberg		1
Örgryte—IFK Trelleborg		2
Luleå—Holmsund		1

CHEFEN för de allierade landsstridskrafterna i Centraleuropa, general Marcel Maurice Carpentier, har anlänt till London för överläggning med brittiska militära chefer. Här ses general Carpentier tillsammans med kapten R. R. Nash efter sin ankomst till London Airport.

Hem från Sovjet

Tyska krigsfångar har nu fått börja återvända från fångenskap i Ryssland — många av dem har varit borta i tio år eller mer. Många tragedier utspelades vid hemkomsten — det händer att den f. d. fången får höra, att hans hustru gift om sig, sedan hon i det allmänna krigsvirrvarret fått uppgift om att maken skulle vara saknad eller stupad. Fullt så tragisk är inte situationen för den här hemvändande soldaten, 65-årige Willi Packert, som ringde på sin dörr i Berlin, medförande choklad och blommor till makan som han inte sett på nio år. Hushållerskan öppnade och berättade att frun rest bort på några dar, ovetande om mannens återkomst. Så återseendets glädje fick uppskjutas ett litet tag . . .

Två kilo färg förvandlar vit man till indian

Hugh O'Brian fick den mest omsorgsfulla make-up för sin roll som indian i Universalfilmen Seminole. Tre män fick arbeta flitigt med penslar och plakatfärg. Från topp till tå fick Hugh samma krigsmålning som de män, vilka en gång vandrade omkring på Floridas tropiska träskmarker.

För rollen rakades Hughs huvud dagligen och en grann fjäderbuske klistrades noggrant fast. Ett ländskynke och mockasiner var f. ö. hela garderoben.

Under första inspelningsdagen skulle Hugh dyka i en flod på jakt efter kavalleristen Rock Hudson. När han plaskade i fick floden, till fotografernas oförställda förvåning, alla regnbågens färger. Men de lugnade sej när de fick veta att det var alldeles riktigt — inte heller indianerna hade vattensäkra färger.

LAHOLMS TIDNING -- ENDA TIDNING SOM UTGIVES I LAHOLM

Nytt och flytt

Dagens namn
BROR

Solen går upp kl. 6.26 och ned kl. 17.34.

Morgondagens namn:
BROR

Solen går upp kl. 6.26 och ned kl. 17.34.

Mitt i natten

— Jag skulle vilja ha en ganska snabb vagn, sa kunden i bilaffären.

— Då är det här en modell för er. Ni kan köra från Stockholm klockan sex på kvällen och vara i Jönköping strax efter midnatt med den vagnen.

Köparen tog fram plånboken, men så ruskade han på huvudet:

— Nej, jag tror inte jag vill ha den. Vad i all världen skall jag göra i Jönköping mitt i natten?

Stackars filmstjärnor!

O, stackars fattiga filmstjärnor! Vill man utbrista efter att ha diskuterat film med Ronald Reagan. Ronald, som har huvudrollen i Universals västern Laglöst område, påstår att det är mycket mer lönande att producera eller regissera en film än att ha huvudrollen i den. — Det händer mycket sällan att en skådespelare blir i tillfälle göra detta, medan manusförfattare får den ena chansen efter den andra att tjäna stora pengar som regissör eller producent, påstår Ronald.

Det är inte bara pengarna som lockar honom. Det skulle vara roligt att själv utforma en film efter egna idéer och uppslag.

I Laglöst område får Ronald i alla fall en önskan uppfylld. Han har alltid drömt om att få spela en vilda västernfilm, och här gestaltar han den legendariske marshalen Frame Johnson.

— — —

Det största ägg som nånsin kastats mot någon i en fars exploderade mot Lou Costellos huvud nyligen då Universal spelade in sista scenen i Olycksfåglarna flyger till Mars. Ägget var över en halv meter långt, vägde fem kilo och slukade tolv dussin hönsägg som fyllnad. Inspicienten klev upp på en lyftkran tio meter över marken och siktade noga. Och det var knappast chans till miss, Costellos huvud blev helt begravt i ägg. Hans fru påstår att Costello inte ville se åt ägg en hel månad framåt.

Lord säljer tändstickor

Lord Salisbury, Storbritanniens tillförordnade utrikesminister, säljer tändstickor för en penny per ask. Detta är den nyaste societetsnyheten i London. Lorden har öppnat det 350 år gamla familjeslottet Hatfield House för skådelystna turister, som mot en avgift på 2 shilling, 1,60 kronor, får gå omkring både i slottet och i parkanläggningarna. Vid ingången till slottet lät den affärsduktige lorden uppmontera automater, som för endast en penny lämnar tändsticksaskar med familjevapnet på. Amerikanska turister plundrar automaterna varje dag; många köper 30 och 50 askar "salisbury-tändstickor", som har blivit billiga och omtyckta souvenirer.

GOA NAMN.

I V. köping levde och verkade för en del år sedan en originell fabrikör och fastighetsägare, "Schvente". Han satt bl. a. i styrelsen för ortens bank och en dag fungerade han som jourhavande direktör. Samma dag infann sig en tomtjobbare för att diskontera en växel.

Bankkassören, tillika kamrer, granskade papperet, men tyckte att det såg ut som om namnen var skrivna av en och samma person. Han gick därför in till Schvente för att delge honom sina tvivel att växeln var äkta.

Schvente tog papperat, tittade på det och utlät sig:

— Vesst fasingen är han falsk. Men jag töcker att vi tar'n ändå. För de ä goa namn på'n!

FINNS DET NÅGON
i Er bekantskapskrets, som ej är prenumerant på LAHOLMS TIDNING,
gör då oss och honom — den tjänsten att rekommendera LT för honom.

Centraliserad sågindustri tilltalar ej länsstyrelsen

Med hänsyn till beräknad väsentlig ökning av timmertillgångarna i södra Sverige har Södra Sveriges skogsindustriutredning ansett det vara i hög grad angeläget att åtgärder vidtagas för att anpassa sågverksindustrien där efter råvarubasen. Enär vidare vid ramsågning erhålles ett högre sågutbyte och en bättre kvalitet hos den framställda produkten än vid cirkelsågning, rekommenderar utredningen att den behövliga utbyggnaden av sågverksindustrien sker genom en ökning av ramsågningskapaciteten. Ramsågverken böra vara av sådan storleksordning, att en installation av barkningsanläggning för möjliggörande av sågavfallets förädling inom massaindustrien blir lönsam.

Även om vad utredningen i nu berörda delar framhållit i och för sig må vara riktig, anser sig länsstyrelsen i Halland i ett remissyttrande dock böra understryka vikten av att man på detta liksom på andra närstående områden iakttager försiktighet när det gäller att bedöma den kommande utvecklingen och följdverkningarna av en övergång till ändrade produktionsformer. Det är sålunda icke under alla förhållanden givet, att en procentuell ökning av våra skogars timmertillgångar medför motsvarande ökning av behovet av sågverk för timmerförädling, skriver länsstyrelsen. Skulle t. ex. efterfrågan i framtiden mera väsentligt förskjutas från sågade varor till råvaror för massaindustrien med därav följande bättre prisläge för den senare varugruppen, måste man räkna med att även skog av vissa grövre dimensioner finner avsättning inom massaindustrien.

Utredningens uppfattning att sågtimmer företrädesvis bör försågas vid ramsågar i stället för vid cirkelsågar är måhända teoretiskt sett riktig. Utredningen synes emellertid icke ha tillräckligt beaktat, att cirkelsågarna ha ett större berättigande i Sydsverige än i Norrland på grund av att det sydsvenska sågtimret är av en mera ojämn kvalitet än det norrländska och därför kräver en mera individuell behandling vid försågningen, särskilt gäller detta vid sågning av slipers och sparrar, som uppgives utgöra c:a en fjärdedel av de sydsvenska sågverkens produktion. Av denna anledning bör man vara försiktig med en alltför omfattande övergång från cirkelsågning till försågning vid ramsågar.

Härtill kommer, att en övergång till sågning vid ramsågar i ett flertal fall skulle medföra nedläggning av de mindre cirkelsågarna för sammanslagning till större enheter. Inom de sydsvenska skogskommunerna finnes för närvarande ett stort antal mindre cirkelsågar — i vissa fall kanske utgörande kommunens enda industri — som visat sig kunna med framgång konkurrera med de större sågverken. Med hänsyn till angelägenheten av att i skogs- och jordbrukskommunerna främja ett mera differentierat näringsliv, måste därför en nedläggning av småsågarna beklagas.

Vidare är arbetskraftsbehovet vid sågverken i allmänhet säsongbetonat, varför det ur arbetsmarknadssynpunkt bör vara lyckligare med ett större antal, i närheten av avverkningsplatserna förlagda mindre företag med ett fåtal anställde än större företag med en förhållandevis stor arbetarstam. Utredningens uppfattning att man har större möjligheter att tillgodogöra sig sågverksavfallet vid de större sågverken är nog riktig med hänsyn till att nu tillgängliga barkningsmaskiner i allmänhet äro lönsamma endast vid större företag. Det bör emellertid icke hållas för otroligt att man ganska snart kan få fram maskiner för lönsam barkning även vid mindre enheter. Det kan även komma att visa sig lämpligt att låta barkningen verkställas vid transportabla barkningsmaskiner på avverkningsplatserna. Allt detta gör att länsstyrelsen, utan att frånkänna utredningens förslag ett visst berättigande, vill rekommendera ett noggrant övervägande från fall till fall, innan man från det allmännas sida engagerar sig för genomförande av utredningens rekommendationer om en koncentration av sågverksdriften i södra Sverige till större ramsågar.

Mot utredningens förslag att å kapitalbudgeten under fonden för låneunderstöd skall anvisas ett investeringsanslag om åtminstone 25 miljoner kronor för investering inom sågverksindustrien i södra Sverige måste länsstyrelsen ställa sig tveksam. I den mån efterfrågan på sågade trävaror till godtagbara priser kommer att stegras under de kommande åren torde man, lika litet på detta område som inom vår industri i övrigt, böra befara, att företagarna skulle vara oförmögna att själva verkställa de för en produktionsökning nödvändiga investeringarna. En statlig långivning för finansiering av investeringar inom sågverksindustrien kan för övrigt lätt leda till överdimensionering eller snedvridning av produktionskapaciteten. Härtill kommer, att den pågående utbyggnaden av statens skogsindustrier och skogsägarnas kooperativa träförädlingsföretag bör kunna utgöra en tillräcklig garanti för att den utbyggnad av sågverksindustriens kapacitet, som kan anses behövlig, icke eftersättes.

Utredningens förslag beträffande rationaliseringsåtgärder inom sågverksindustrien kan länsstyrelsen i allt väsentligt tillstyrka. Länsstyrelsen vill särskilt understryka behovet av en intensifierad upplysande och konsulterande verksamhet på ifrågavarande område. Enligt utredningens uppfattning bör denna verksamhet omhänderhavas av ett fristående rationaliseringsorgan, alternativt föreslås att den ifrågasatta verksamheten anknytes till kommerskollegium. Länsstyrelsen är närmast böjd att förorda det senare alternativet.

Utredningens förslag angående återbetalning av prisutjämningsavgifter, forskning och yrkesutbildning samt komplettering av industristatistiken vill länsstyrelsen till alla delar tillstyrka.

Mera television — färre äktenskap?

PERTH, SKOTTLAND. (TT — Reuter)

Televisionen kan väntas medföra betydande förändringar i unga älskandes beteendemönster och även orsaka en nedgång i äktenskapsfrekvensen, framhöll professorn i psykologisk medicin vid Glasgowuniversitetet, Ferguson Rodger, inför en medicinsk kongress på onsdagen.

Enligt professorn fanns det experter som höll för troligt att televisionen kunde få som följd att uppvaktningens konst totalt åsidosattes och glömdes bort av de unga och att äktenskapens antal därigenom skulle gå ned. I varje fall kunde man vänta sig att soffan i finrummet åter kom till heders, sedan den under 30 år stått i det närmaste övergiven av unga par, vilka i stället sökt sig till de bortre raderna på biograferna. Nu är man allvarligt bekymrad för att televisionen skall avfolka dessa bortre bänkrader.

Norsk direktör gör Mörarp till ett "skånskt Klondyke"

HÄLSINGBORG. (TT)

Mannen som har planer på att göra Mörarp till ett skånskt "Klondyke", norske direktören Karl Moseby, kom på torsdagsförmiddagen till Hälsingborg för att ta en titt på "oljeområdet" mellan Mörarp och Vallåkra.

— Sekretessen kring oljeförekomsten är sträng, sade direktör Moseby. Jag vet emellertid att det finns olja, vilket konstaterats av två norska experter som gjort undersökningar med tillförlitliga instrument. Vi skall i dag ut och göra en karta över området.

Det är en norsk intressesammanslutning som ligger bakom projektet, men vi tänker även försöka få ett svenskt bolag som medintressent, om vi nu får koncession av svenska regeringen.

Hur mycket vi måste satsa för att få ut olja vet jag inte, men det finns pengar. De ekonomiska möjligheterna för ett blivande oljeföretag skall utredas av norska och svenska finansexperter, slutade den norske direktören.

De två tekniska experterna, som är Losebys kompanjoner, Normann Solberg och Kåre Jörgensen, är övertygade om att olja finns 1,200 meter under jordskorpan i Skåne.

— Vi har ett osvikligt förtroende för vår apparat, som arbetar på radioteknisk väg. Den slår precis på oljefyndigheterna, berättar de båda oljeexperterna för Kv. P.

Svårigheten att upptäcka oljan vid borrningarna är att inte komma rakt på den s. k. oljeådern. Det var antagligen detta fel som gjordes vid borrningarna i Danmark i fjol.

Under fyra år har de två norrmännen systematiskt undersökt hela södra och norra Sverige innan de kom på Mörarp. Sedan borrhål prickats in och kartor gjorts upp skall båda återvända till Norge och arbeta vidare på planen i väntan på myndigheternas tillstånd. Sedan sätter man omedelbart igång.

Tio år i jordbrukets tjänst

LTK har kunnat fira 10-års jubileum. Under de gångna decenniernas verksamhet har denna Lantbruksförbundets Korrespondensskola gjort en stor insats i fråga om undervisning och utbildning bland jordbrukarna, vilket framgår av att den redovisar inte mindre än 320,000 elever. Av särskild betydelse har varit dess insats för den vidareutbildning av aktiva jordbrukare, som blivit ett starkt behov på grund av jordbrukets genomgripande rationalisering och mekanisering. Vid jubiléet lyckönskades skolans rektor Sture Kristiansson (t. h.) som bilden visar bl. a. av statsrådet Ivar Persson i Skabersjö.

Ålderdomshemmets enkelrum är inte någon fängelsecell

STOCKHOLM.

Självfallet finner socialstyrelsen det i högsta grad tacknämligt att de aktuella frågorna om åldringsvården omfattas med allmänt intresse och att de diskuteras. Frågan hör som bekant inte till de mera lätt lösta, den kan också — tyvärr — lätt förleda till olyckliga felbedömningar om man tar för lättvindigt på saken.

Detta uttalande gör byråchefen Ali Berggren i socialstyrelsen mot bakgrunden av vissa av rektor Greta Hamrin framlagda omdömen och värderingar angående den svenska åldringsvården och våra ålderdomshem. Jag finner det nödvändigt att vissa av rektor Hamrin gjorde uttalanden rättas till, säger byråchefen, detta inte minst med hänsyn till frågans stora praktiska betydelse.

Verkligt allvarligt är rektor Hamrins angrepp på enkelrummen inom de nya ålderdomshemmen. Pensionären, som bor i sitt eget rum, kommer henne att fasa för "enslingen i cellen". Hon vill med andra ord bibehålla eller vidareutveckla samboendesystemet, som hittills praktiserats på fattigvårdsanstalterna och som både av pensionärerna själva och andra känts som ett svårt missförhållande. Socialstyrelsen följer noga den här saken och kan betyga att det egna rummet är en väsentlig förutsättning för de känslor av trygghet och hemtrivsel, som måste garanteras gamla människor, när de inte kan ordna för sig på annat sätt än genom inackordering på ålderdomshemmet.

En av de väsentligaste anledningarna till bristerna hos de gamla fattigvårdsanstalterna är just bristen på enkelrum. För de allra flesta kan det aldrig bli någon hemkänsla om de hänvisas till att på sin ålderdom sammanbo med främmande människor. Både pensionärerna själva, deras anhöriga, de kommunala myndigheterna och socialstyrelsen har en helt annan och bestämd mening om enkelrummen än den, varåt rektor Hamrin ger spridning.

Skall ålderdomshemmen vara sjukvårdsanstalter?

Ett annat uttalande av rektor Hamrin måste också bemötas, nämligen att det först "är i samband med sjukdom, som den kollektiva vården efterfrågas." Allmän enighet torde väl råda om att sjuka människor oavsett åldern skall beredas den sjukvård de behöver i den ansvariga sjukvårdsmyndighetens regi. Socialstyrelsen har sedan länge energiskt hävdat denna mening. Nu förefaller det som om rektor Hamrin pläderar för att de kommunala ålderdomshemmen skall vara sjukvårdsanstalter för gamla människor. Att en del pensionärer kan få godtagbar sjukvård på ålderdomshemmet är ju självklart, men hur kan man glömma att de allra värsta missförhållandena på ålderdomshemmen haft sin grund i att de måst ta emot svårt sjuka människor. Inga skäl kan åberopas för en återgång till det gamla anstaltssystemet.

Även om vi kunde tänka oss att mänskligheten kunde befrias från alla sjukdomar så skulle vi ändå, som väl är, fortsätta att åldras. Detta innebär ett kraftavtagande och en hjälplöshet, som för en del gamla människor ställer krav på ständig omvårdnad och tillsyn men inte sjukhusvård. Och detta är just de kommunala ålderdomshemmens väsentliga uppgift, därtill en ofrånkomlig uppgift, som inte kan fyllas av någon annan av de många behövliga formerna för åldringsvård.

Jag har, fortsätter byråchefen Berggren, upprepade gånger sökt kvantitativt visa att ålderdomshemsplatser inte behövs för mer än på sin höjd 1/10 av åldringarna, varierande i olika kommuner. Rektor Hamrins tal om "drömmen om pensionatvistelse för Sveriges åldringar" är därför ett uttryck för hennes egen uppfattning. Men att skapa trivsamma kommunala ålderdomshem för dem, som behöver inackordera sig där på gamla dar för att få vård och tillsyn, är inte någon dröm. Det är ett högst realistiskt mål, som framsynta kommuner med socialstyrelsens bistånd energiskt arbetar på att uppnå.

Bryggarsynpunkt:

Prags spårvägståg undervisar i ryska

PRAG

Alla spårvägståg skall från och med den 1 oktober medverka vid undervisningen av ryska språket, meddelar pragtidningen Svobodne Slovo. I varje spårvåg skall två stora affischer inprägla två olika ryska bokstäver. Varje dag kommer affischerna att bytas och så blir spårvägsresenärerna inom en månad förtrogna med hela ryska alfabetet. Då trängseln i spårvägståg enligt tidningen är stor, kan man på väg till och från arbetsplatsen inte läsa varken tidningar eller böcker. Men varje pragbo får nu tillfälle att titta på de vackra affischerna och dagligen inlära två ryska bokstäver. Efter några månader skall språkundervisningen utvidgas. Vid sidan om de ryska bokstäverna kommer då enkla ryska ord och den tjeckiska översättningen att inprägla i folkmassorna, som anlitar spårvägståg. Tidningen och de språkundervisande myndigheterna hoppas att på detta sätt inom relativt kort tid kunna göra tjeckiska folket förtroget med det ryska världsspråket utan vilket, så säger Soobodne Slovo — ingen människa får kalla sig bildad.

Sömngångare föll två gånger innan han vaknade

En 45-årig långtradarchaufför från Hälsingborg var natten till torsdagen ute på en farlig promenad, sedan han sovande stigit upp från sin säng i ett rum i första våningen på Hotell Aston vid Adolf Fredriks torg på Söder i Stockholm. Chauffören hade endast iförd underkläder gått fram och öppnat fönstret i rummet. Genom det öppna fönstret föll han ner på gården, men skadade sig endast obetydligt och fortsatte sedan 15 meter framåt till en avsats — omkring fyra meter hög. Där snubblade tydligen den sovande skåningen och föll för andra gången, nu betydligt svårare, och fick också en del skador. Mannen reste sig emellertid och fortsatte till grannkvarteret, där han ringde på hos portvakten. Denne kallade då på radiopolisen, sedan denne inte kunnat få klarhet om vem den underlige stirrande mannen var, som varken kunde tala om vad han hette eller var han bodde.

Radiopolisen förde mannen till Södersjukhuset, där det enligt DN konstaterades att han fått några revben knäckta. Först i polisbilen vaknade han och kunde tala om vem han var.

Sverige leder stort i fråga om spriten Amerika röker mest

STOCKHOLM

Sverige leder ifråga om spritkonsumtion bland samtliga länder, beträffande vilka den nu färdigställda Statistisk årsbok för 1953 redovisar förbrukningen av vissa njutningsmedel. Vår konsumtion av spritdrycker (50 proc alkoholhalt) motsvarar gott och väl 5 liter pr invånare och år. Närmast följer Island med 4,6, USA med 3.86 och Frankrike med 3,8 liter. Danskar och engelsmän synes vara måttligast med spritdryckerna — endast 1 lit. pr invånare. Vad Norge och Finland angår motsvarar de senaste konsumtionssiffrorna 2,11 resp. 2,64 lit. per person.

När det gäller vin- och ölkonsumtionen intager Sverige en rätt blysam plats. Medan svensken genomsnittligt konsumerar 24 liter öl pr år, förbrukar schweizaren 44, dansken drygt 67, amerikanen 66, engelsmannen 84 och belgaren ej mindre än 120 lit. Allra lägst på skalan kommer italienaren med ej fullt 3 liter; han föredrar ju liksom fransmannen vinet. Den största vinkonsumtionen redovisas just för Frankrike och Italien — med 94 resp. 80 lit. pr invånare. För svensken stannar årskonsumtionen vid föga mer än en liter. Större är inte heller norrmannens och finländarens förbrukning, medan dansken dricker ungefär dubbelt så mycket vin som övriga skandinaver.

Trots att tobaksbruket är rätt utbrett hos oss stannar förbrukningen pr invånare vid 1,4 kg, medan för Danmark noteras siffran 2,1, för Storbritannien 2, Schweiz och Nederländerna 2,3 resp. 2,4, för Belgien 2,9 och för USA inte mindre än 5,7 kg.

Ifråga om tedrickandet skiftar folkens vanor allra mest. Medan engelsmannen förbrukar 3,72 kg te pr år och invånare, är motsvarande siffra för italienaren endast 0,009 kg. På den europeiska kontinenten svarar holländaren för största konsumtionen med 0,67 kg. Den senaste svenska förbrukningssiffran här är endast 0,15 kg.

Då det blir fråga om kaffet kommer vi däremot närmare toppförbrukarna. På 1930-talet låg Sverige som god etta i kaffedrickning, men på senare tid har flera andra nationer distanserat oss. Då förbrukade vi bortåt 8 kg pr person och år, men nu är förbrukningen nere i 4,8 kg. Enligt de senaste siffrorna leder islänningen ifråga om kaffekonsumtion med 8,7 kg pr person, närmast följd av amerikanen med 8 kg jämnt. Sparsammast ifråga om kaffedrickning synes britter och italienare vara bland européerna — knappt 1 kg pr person och år. Slutligen är att nämna, att holländarna och schweizarna är de största kakaoälskarna med en konsumtion av c:a 5 kg pr invånare; i Sverige håller sig kakaokonsumtionen vid c:a 1 kg pr person och år.

Inmurat lik hittat efter 40 år

COGNAC, Frankrike (TT — AFP)

Polisen i den äkta konjakens hemort, Cognac, har löst en 40-årig mordgåta sedan man påträffat ett skelett inmurat i cementfundamentet under en vinpress.

Efter veckor av ytterst noggranna undersökningar har man fått tag i mördaren och flera ögonvittnen till ogärningen. Något åtal blir det inte, eftersom brottet för länge sedan är preskriberat.

Den 22 augusti 1913 hade fyra unga män råkat i gräl om en flicka efter en logdans i Richemont. Tre av dem slog 20-årige Jean Badin sanslös, fullbordade sedan ogärningen med en butelj och en skakel och begrov därpå sitt offer i jorden på en plats där man grävt en grop för att gjuta fundament till en vinpress. Ett år senare kom första världskriget och spaningarna efter den försvunne upphörde.

900,000 kronor för tre tjurar

BUENOS AIRES (TT — Reuter)

Det verkliga rekordpriset betalades nyligen i Buenos Aires för tre tjurar som importerats från England.

Köpesumman för de tre Aberdeen Angus-tjurarna gick på nära 1 miljon pesos (drygt 900,000 kr), och för en av dem betalades 340,000 pesos.

Annonsera

Dagspressens nettoupplagor 3,5 milj. ex.

För första gången har i den statliga publikationen Statistisk årsbok för 1953 intagits uppgifter om dagstidningarna i Sverige. Sammanlagt redovisas 236 st. med en nettoupplaga av 3,497,700 ex. år 1952. När det gäller tidningarnas politiska tendens blir fördelningen följande: högern 82, bondeförbundet 19, folkpartiet 59, socialdemokraterna 36, kommunisterna 8 och "övriga" 32.

Under åren 1944 har högertidningarna ökat sin nettoupplaga från 669,600 till 795,900, bondeförbundets tidningar från 133,100 till 152,900, folkpartiets från 1,312,000 till 1,716,100, socialdemokraternas från 407,700 till 596,700, kommunisternas från 43,900 till 60,000 samt övriga tidningar från 165,600 till 175,300. Totalt har dagstidningarna under nioårsperioden ökat sina upplagor med drygt 3/4 milj. ex. Man får vidare veta, att dagstidningarna i Stockholm, Göteborg och Malmö har en sammanlagd nettoupplaga av 1,681,800 exemplar, medan landets övriga dagtidningar har en nettoupplaga om 1,815,900 ex.

Granskar man upplagesiffrorna för de olika åren under nioårsperioden visar det sig, att högerns tidningar uppvisar oavbruten upplageökning, medan bondeförbundets företett ett par tillbakagångar, från 149,400 år 1948 till 146,700 år 1949 samt från 148,600 år 1950 till 145,800 år 1951. Folkpartiets tidningar har ökat alla år utom mellan åren 1950 och 1951, då det blev en nedgång från 1,697,800 till 1,689,100. Samma år nedgick nettoupplagorna för de socialdemokratiska tidningarna från 610,700 till 608,300 och för 1952 noteras ytterligare tillbakagång till 596,700. För kommunisternas tidningar har upplagesiffrorna gått ned tre av periodens nio år, därvid största minskningen ägde rum mellan 1951 och 1952, nämligen med 5,600 ex. De opolitiska tidningarna, som överhuvudtaget uppvisar svag upplageökning under perioden, har sedan 1950 företett en nedgående tendens i upplagehänseende.

Slutligen upptar den framlagda översikten procenttal, som belyser dagspressens spridningssiffror alltefter tidningarnas politiska tendens. Högertidningarnas upplagor utgör 22,7 proc., bondeförbundets 4,4, folkpartiets 49,1, socialdemokraternas 17,1, kommunisternas 1,7 och övriga dagstidningar 5 proc. av samtliga.

Hur uppträder vi under våra utlandsresor?

STOCKHOLM

Sverige har en gång en smula hånfullt kallats för den utländska lumpboden med hänsyn till vår kända svaghet för allt utländskt. Svenskarna av i dag har väl knappast vanslägtats på den punkten. Antagligen snobbar vi i ännu högre grad än tidigare med främmande ord och sedvanor och talar ibland en smula föraktligt om det hemvävda, skriver i Sveriges folkskollärarinnors tidning folkskollärarinnan Ellen Skarbo, som vidare fortsätter:

Det ligger onekligen en fara i detta om det sträcker sig djupare än till fraserna och den italienska menyn. I grund och botten är väl de flesta utlandsresande svenskar, vare sig de erkänner det eller inte, oerhört och berättigat stolta över sitt eget stabila och välordnade land, och de lämnar heller ingen möda ospard att låta utlänningarna få kunskap om detta.

Men svenskar liksom andra nationers folk glömmer tyvärr alltför ofta att de i ett annat land representerar inte endast sig själva utan även sitt land och folk, att man visserligen orättvist men högst mänskligt bedömer hela nationen efter de utländska gäster, som några veckor uppehållit sig på ett litet alp-pensionat. "Engelsmännen har vi aldrig haft något obehag av", sade en österrikisk värdinna, "men italienare och fransmän kan vi inte ha tillsammans med skandinaver, holländare, tyskar och engelsmän. De är alltför livliga och bråkiga. Vi avvisar dem även om hotellet står halvtomt för att inte förlora vårt renommé".

Svenskarna tillhör ännu persona grata här nere, men hur är det i t. ex. Finland och i Köpenhamn? Och hur är det med de svenska flickornas anseende i England och Frankrike? Även om en del rövarhistorier om svenska s. k. sjöslag är överdrivna råder det ingen tvekan om att vi som nation har en massa tvivelaktiga ambassadörer av båda könen, som drar skam och nesa över oss. Det fordras inte bara språkkunskaper och pengar för att kunna resa i främmande land, det kräver även andra egenskaper, som inte kan ersättas av aldrig så flotta drickspengar.

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

RADIO

MANDAGEN DEN 5 OKT.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Måndagsblandning. (Grammofon.)
7.15 Martin Ljung drabbar lyssnarna. Manuskript: Pekka Langer.
7.40 Morgonandakt. Bibelläsning och bön i Lunds domkyrka.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Vardagsmorgon. (Repris.)
8.25 Operettmelodier. (Grammof.)
8.45—9.15 Skolradio. Listen and Learn. Klass 7. Korrespondenskurs i engelska. Sven Fjelner.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Knud Möller violin. Vid flygeln: Poul Kofod. (Göteborg.)
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Det nya landet. Sven Bergqvist berättar.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio: Polis, polis...! Program av Gösta Blixt.
13.30 Älvsborgs regementes musikkår. Dir.: Gustaf Sundell. (Borås.)
14.00 Skolradio.
14.00 Focus.
14.10 Norsk krønike. Hans Birkrem.
14.30 Noel Coward-melodier med Paul Brittens ork. (Grammofon.)
14.40—15.00 Koppla av! Gymnastik för husmödrar. Elsie Hjertén.
17.00 Väderlek.
17.10 För flickor och pojkar: Gulliver den store. Gösta Prüzelius läser en berättelse av Walter A. Dyer.
17.30 Yrken o. yrkesval: Brevsvar.
17.40 Jesper Klints underliga resa. Första chocken.
17.55 Grammofonmusik: 1. Alborada del gracioso (Ravel). Dinu Lipatti, piano. 2. Maries aria ur »Brudköpet» (Smetana). Solist: Sena Jurinac. Dir.: Warwick Braithwaite. 3. Polonaise brillante D-dur op. 4 (Wieniawski). Ida Hændel, violin. 4. Sag' beim Abschied leise Servus (Kreuder-Hilm). Wilhelm Strienz, sång. Dir.: Bruno Seidler-Winkler. 5. Danslåt (Sven Janthe). William Linds ork. 6. Sången från Moulin Rouge, vals (Auric-Ernebo). Thory Bernhards, sång. Willard Ringstrands ork. 7. Rheinländerpotpurri. Otto Kermbachs ork. 8. Den glade jägaren (Morris-Ahlin). Gösta Jonsson, sång. Erik Johanssons ork. 9. Long ago and far away (Jerome Kern). Morton Gould, piano till sin ork. 10. Hon sa, han sa (Merais-Sandström). Astrid Söderbaum och Bertil Perrolf, sång. Jocke Johansson kvartett.
18.35 Höstens Hem- och familjeprogram.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Världsbarndagen. Barbro Alving talar fritt ur hjärtat.
19.45 Hos Johanssons. Muntration bland goda vänner och trogna grannar.
20.15 Döden på vägarna.
20.45 Kammarkonsert.
21.20 Taxi! Ett radiospel av Torsten Jungstedt. Medv.: Elof Ahrle, Annika Tretow m. fl. Regi: Ruben Zehlén.
21.20 Lokalt över Hörby: Från landstingens öppnande i Malmöhus, Kristianstads och Blekinge län. Lokalt över Karlstad: Från landstingets öppnande i Värmlands län. Lokalt över Norrbotten: Från landstingets öppnande i Norrbottens län.
22.00 Billy Mayerl, London, spelar piano.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.15 Soaré.
22.30 Ny svensk lyrik: »Återvändo» av Östen Sjöstrand. Uppläsning av förf. (Göteborg.)
22.45 Musik över gränserna. Folke Lindberg berättar om ett nytt arkiv i Paris. Allan Pettersson: Konsert nr 1 för stråkork. Kölns radioorkester. Dirigent: Herman Scherchen. (Inspeln. från Neues Musikfest 1953 i Köln.)

Danska radioprogrammet måndag

7,00 nyheter. 7,35 grammofonmusik. 8,30 andakt. 12,00 Alborgs stadsorkester spelar. 13,35 middagsföljetongen. 16,00 sång. 16,20 barnprogram. 17,40 lätt underhållning. 17,35 språk. 19,25 gammal dansmusik. 21,00 trötthet och avspänning. 21,15 orkestermusik. 22,35 dansmusik. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19,15 uppläsning. 20,35 reseäventyr med musik.

Danska radioprogrammet tisdag.

7,00 nyheter. 7,35 grammofonmusik. 8,30 andakt. 10,00 gudstjänst. 12,40 middagskonsert från Wivex. 13,30 grammofonmusik. 15,30 damernas eftermiddagsprogram. 16,20 barnprogram. 16,50 uppläsning. 18,10 månadens goda råd. 19,15 önskeprogram. 20,05 teater. 21,00 musik från Irland. 21,40 uppläsning. 22,15 radiobridge. **Andra programmet.** Våglängder 283 och 210. 19,20 filmkrönika. 20,00 symfonimusik. 20,15 sång. 21,00 reportage. 21,30 orientering.

TISDAGEN DEN 6 OKT.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.15 Charlie Norman Show.
7.40 Morgonandakt. Komminister Uno Eklund. (Göteborg.)
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Husmor, hemmet och hälsan: Sjukdom och sjukvård. Docent Lars Werkö.
8.45 Skolradio.
8.45 Listen and Learn. Klass 6. Korrespondenskurs i engelska. Svante Hjelmström.
9.15 Hur klarar du trafiken? Program av Karl Erik Engström och Brita Odencrants. (Repris.)
9.35 Singing Together. With a choir of London School Children.
9.55 Från tamtam till telefoni. Ett program om telemedlen genom tiderna.
10.25 Listen and Learn. Klass 5. Korrespondenskurs i engelska. Per-Olof Hensjö.
10.55 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Margareta Nyström, sång. Vid flygeln: Karin Pfeiff. (Halmstad.)
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Börsnoteringar.
12.45 Envar sin egen hantverkare.
12.55 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Au clair de la lune. Présentation d'une chanson populaire.
13.20 Rytmisk underhållning.
14.00 Husmorshalvtimmen:
1. Praktiska journalen.
2. Husmor på landet.
Fack i fryshus eller box hemma?
14.30 Radiotjänsts kammarorkester. Dir.: Lars-Erik Larsson.
15.00—15.20 Radioföljetongen: »Flickan från Lystrup» av Sigurd Elkjær: Soldathustrun som blev vackrare för varje dag, en barmhärtig syster och ett barn som grät. Uppläsning av Ebba Ringdahl. (Göteborg.)
17.00 Väderlek.
17.10 Trollkalas. Underhållning för barn av Birgitta Bohman.
17.40 Fransk textrepetition.
17.45 Poesiboken: Tore Lindwall läser dikter av Oscar Levertin. (Göteborg.)
18.00 Radiohjälpen 90 19 50. Lyssnarnas önskeprogram på grammofon.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter o. väderlek. Dagens eko.
19.30 Göteborgs radioorkester. Dir.: Styrbjörn Lindedal.
20.00 Hemmakväll.
20.00 Gissa mitt jobb. Fyra frågar en femte. Frågeledare: Benkt-Åke Benktsson. (Malmö.)
20.25 Grammofon.
20.35 Vill ni se en stjärna... Zarah Leander sjunger och berättar. Dir.: Sune Waldimir.
21.00 Orientering:
21.00 Människor och meningar. Debatt om trafikolyckorna.
21.40 Utrikeskrönika av redaktör Gösta Bringmark.
22.00 Virestadsorgeln i Växjö museum. Organist: Gotthard Arnér
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.15 Grammofonkonsert. Mozart: Trio Ess-dur för violin, viola och violoncell, K. 563 (Divertimento).

SOFFLIGGAREN BIOBOV.

"Kandestøber Stickelmann, den typiske ofavælger", fick Danmarks biografbesökare göra bekantskap med till valet den 22 dennes. Kandestøber rasar mot allt och alla, och är alltid i opposition och är den sorten som vill regera själv, är rasande när man inte frågar honom till råds — men när han vid valet blir tillfrågad sluar han som soffliggare och "saver den gren over, han selv sidder paa".

Denna känsliga vers avslutar den tecknade filmen, som gjorts av diktaren Sigfred Pedersen och tecknaren Bent Barfod:

"O danske kvinde, danske mand!
Svigt aldrig — som hr Stickelmann!
Ved valget bør ingen blive hjemme.
Det er en æresang at stemme!"

Om Ni bromsar för kurvan och "gasar" igenom den, **bestämmer Ni** över fordonet. Gör Ni tvärtom, **bestämmer fordonet** över Er.

Sädestorkarna i Halland är överbelastade

300—350 skördetröskor har varit i arbete i Halland.

Mellan 300 o. 350 skördetröskor beräknas denna säsong ha rullat fram över sädesfälten enbart i Halland. Ökningen av sådana tröskor beräknas från i fjol ha utgjorts av minst ett 70-tal. Därtill kommer att skörden tycks vara kvantitativt ganska god, vilket allt förklarar att även om alla tillgängliga resurser för spannmålens mottagning och torkning nyttjas till det yttersta, så förslår de ändå inte.

— Visst har här byggts åtskilligt, visst har resurserna för torkning och lagring av spannmålen ökat, men ingenting förslår. Överallt är det för smått tilltaget med hänsyn till nuvarande skördemetoder... Det är dir. Carl Andersson i Hallands Lantmäns Centralförening som avger denna deklaration för Föreningsbladet. Här måste krafttag till, eller också får mekaniseringen av själva skördetekniken hejdas — och detta senare är väl knappast tänkbart eftersom denna mekanisering ju är en följd av knappheten på arbetskraft.

— Om man skulle kunna tänja ut skördesäsongen? Ja, något kanske kan göras däråt. Oljeväxterna mognar ju tidigt, kornet och rågen likaså, men skördetiden kommer att bli kort även om den tänjes något genom lämpligt sortval. Mera torde vara att vinna på att undvika skördetröskning vid otjänligt väder.

— För Halmstads vidkommande har Centralföreningen redan tillstånd att igångsätta en tillbyggnad. Därutöver har utredningar igångsatts som avser tillbyggnader i både Falkenberg och Varberg. Alltsammans skall vara färdigt till nästa höst. Ett bra tillskott till de samlade resurserna skapas också genom det nybygge som Valldaortens lantmannaförening planerat i Kungsbacka och som torde komma att sättas igång i höst.

Viktiga årtal...

Forts. fr. sid. 5

1947 tvingades Sten Sture d. ä. avstå från riksföreståndarskapet. Den danske Kung Hans (Johan 11) inkallas och unionen är därmed återställd.

1495 el. 1496 föddes på Rydboholm el. Lindholmens gods, båda i Uppland, den modärna svenska statens grundläggare Gustav Eriksson Vasa.

1501 utbryter uppror och Sten Sture d. ä. blir riksföreståndare för andra gången.

1503 dör Sten Sture d. ä. och efterträds av sin släkting Svante Nilsson Sture.

1512 dör Svante Nilsson Sture och efterträds av sin son Sten Sture d. y., som riksföreståndare.

1515 upphör universitetet i Uppsala med sin verksamhet under en tid av 80 år. 1518 står slaget vid Brännkyrka i Södermanland, där Kristian 11 tillbakaslås. I detta slag deltager den unge Gustav Eriksson Vasa.

1520 bryter Kristian 11 in i Västergötland med en dansk invasionshär och besegrar Sten Sture d. y. vid Åsunden, Bogesund (Ulricehamn); riksföreståndaren dör av sina sår. Stockholm erövras och i Stockholms blodbad låter Kristian avrätta Sturepartiets främsta män.

1521 börjar Gustav Vasa befrielsekriget i Dalarna, och blir deras hövidsman.

1523 väljes Gustav Vasa till konung i Strängnäs. Stockholm kapitulerar.

1524 inleder Olaus Petri sin verksamhet som luthersk reformator.

1525 oroligheter i Dalarna.

1526 sker första svenska översättning av nya testamentet.

1527 gör "daljunkaren" uppror. Västerås riksdag. Kyrkans egendom indrages. En Luthersk statskyrka grundlägges härmed. (Västerås recess och ordinantia).

1527—1533 uppror i Dalarna och Västergötland.

1531—1533 nytt uppror i Bergslagen och Dalarna Klockuproret).

1534—1536 delar Sverige i grevefejden. Lybecks fall.

1541 utkommer hela bibeln på svenska.

1542—1543 nedslås Nils Dackes farliga resning i Småland.

1544 övergår Sverige genom arvföreningen i Västerås från att ha varit ett val- till att bli ett arvrike.

1560 dör Gustav (1) Vasa och efterträds av sonen Erik XIV.

Leonard Jansson.

(Forts.)

Civilförsvaret.

Arbetsutskottet inom Hallands läns civilförsvarsförbund hade den 30 september sitt första sammanträde för höstsäsongen under ledning av dess vice ordförande, överste M. Hedenlund.

Av chefinstruktörens utbildningsrapport framgick att under vårsäsongen utbildningen inom verkskydden i de olika föreningarnas regi omfattat: Malmstad 1,600, i Falkenberg 160, i Varberg 432 och i Kungsbacka 38 personer. I höst har verkskyddsutbildningen igångsatts förutom i ovan angivna städer i Laholm och Oskarström. I ordnings- och bevakningstjänst hade i våras i frivillig utbildning deltagit i Halmstad 121 och i Varberg 50 personer. Dylik utbildning har i höst igångsatts i Halmstad och kommer att igångsättas i Falkenberg och Varberg. Dessutom har frivillig utbildning i brand- och sjukvårdstjänst ägt rum i ett flertal orter. Särskilt verksam har man varit inom Ullaredsortens livaktiga förening.

Föreningsverksamheten i de olika städerna och orterna är mycket ojämn. Bäst synes den vara i Varberg. För att hjälpa vissa föreningar till bättre resultat, har länsförbundet kallat resesekreteraren i Sveriges Civilförsvarsförbund, major Eriksson, vilken lovat att till nyår under några dagar förlänga sin verksamhet hit till länet.

Närmast komma inom olika föreningar en rad propagandamöten att hållas. Först i raden kommer Åsa, där sådant möte hålles den 9 oktober.

Ett ord på vägen

5 OKTOBER.

Honom som älskar oss, och som har löst oss från våra synder med sitt blod.

De största vatten förmå ej utsläcka kärleken, strömmar kunna icke fördränka den. Ty kärleken är stark som döden. — Ingen har större kärlek, än att han giver sitt liv för sina vänner.

"Våra synder har han" i sin kropp upp på korsets trä, för att vi skulle dö bort ifrån synderna och leva för rättfärdigheten; och genom hans sår haven I blivit helade. — I honom hava vi förlossning genom hans blod, förlåtelse för våra synder, efter hans nåds rikedom.

30 göteborgare får skatteåtal.

Statsfiskal Ahlstedt ingav på torsdagen stämningsansökan mot 12 göteborgare i olika samhällsställningar för vårdslös deklaration. Samtliga har enligt åklagaren visat grov oaktsamhet. Om deklarationerna godkänts skulle skatt för 6.619 kr. ha undanhållits. Inom kort väntas ytterligare ett 20-tal göteborgare bli åtalade för vårdslös deklaration.

I haven låtit två eder rena,... I haven blivit helgade, ... I havan blivit rättfärdiggjorda i Herrens, Jesu Kristi, namn och i vår Guds Ande. — I ären "ett utvalt släkte, ett konungsligt prästerskap, ett heligt folk, ett egendomsfolk", för att I skolen förkunna hans härliga gärningar, han som har kallat eder från mörkret till sitt underbara ljus.

Så förmanar jag nu eder, mina bröder, vid Guds barmhärtighet, att frambära edra kroppar till ett levande, heligt och Gud välbehagligt offer — eder andliga tempeltjänst.

Mattssons Fastighetsaffär
JOHN BENGTSSON
Tel. 29 LAHOLM Tel. 29
Förmedlar försäljning av LANTEGENDOMAR, STADSFASTIGHETER och VILLOR
Förrättar BOUPPTECKNINGAR och ARVSKIFTEN
uppsätter TESTAMENTEN
Ombud för VÄXJÖ och ÄLFSBORGS hypoteksföreningar
FÖRRÄTTAR AUKTIONER
BILLIGT ARVODE SNABBT UTFÖRANDE

ALLAN KÄMPE

FILIP och MAJKEN

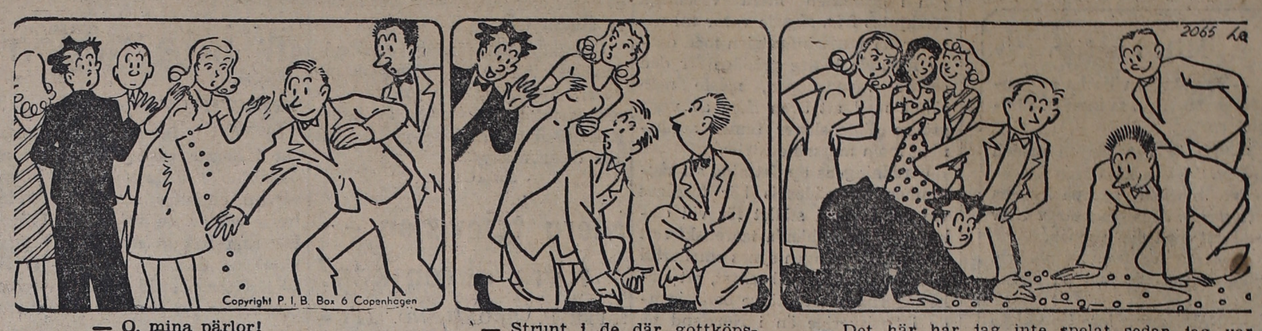

— O, mina pärlor!
— Strunt i de där gottköpspärlorna, gossar!
— Det här har jag inte spelat sedan jag var pojke!

Basker Ville & Co

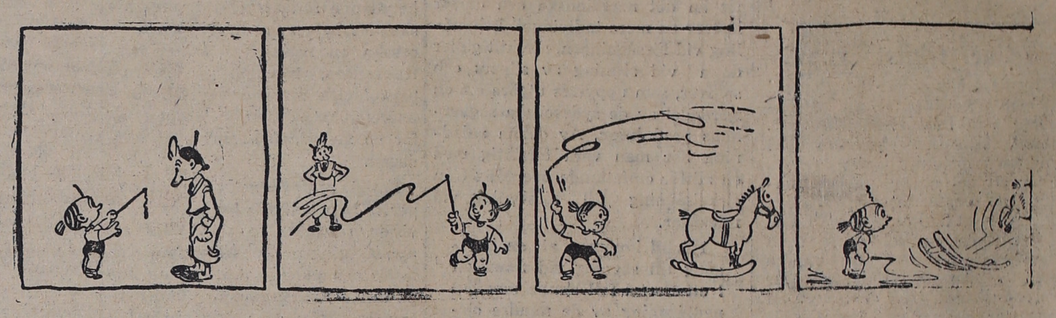

(31)

Då reste sig Könic. Han stödde sig tungt mot bordet och sade:

— Det finns bara en plats, där klockan är riktigt säker för fienden. Jag föreslår att vi sänker henne i sjön. där kan hon vila tills faran är över.

Stämman fann förslaget gott. Man enades om att hämta ner klockan och sänka ned henne genom en vak i isen. Prosten bröt upp och glömde i sin iver alla andra ärenden, som han skulle ha förhandlat om med sin församling. I samlad trupp gav man sig i väg till kyrkbacken.

Försiktigt, oändligt försiktigt firades storklockan ned från klockstapeln. Den vältes upp på ett par kraftiga medar och släpades ner till sjön av byns utmärglade hästkrakar — de få som överlevt vintern och kronoskjutsarna. Starka kettingar fästes i klockan och den sänktes sakta ned i den upphuggna vaken, som skummade och bruset. Stora bubblor steg upp till vattenytan och förrådde att någonting tilldrog sig nere i djupet. Snart försvann också de och vaken låg stilla och svart som förut.

— Det gömslet tör nog bli svårt för ryssen att finna, skrockade Jon, byns äldste.

— Det tör bli svårt att finna för oss med, sade Nils som stod och såg spanande ned i vaken.

Han hade gripits av missmod, när klockan försvann i djupet med ett kluckande ljud. Han tyckte att underjordiska, onda makter nu fått henne i sitt våld. Visst hade vintern varit svår, den svåraste och kallaste han upplevt i sitt liv. Men så länge storklockan hängt kvar i sin stapel hade man inte haft anledning till förtvivlan. Dess klang hade varslat om bättre tider. Nu skulle den inte ringa in helgdagarna mera. Han kom att tänka på de berättelser han hört som barn om sjövittra, som bodde nere i djupet. Hon var vacker och välskapt, sades det, men hade ingen själ. Hon kunde varken känna kärlek eller barmhärtighet och varje år, när isarna var svaga, lockade hon folk ner till sig och kvävde dem i sina kalla famntag. Nu hade hon lockat till sig storklockan. Det kunde aldrig betyda något gott.

Han skämdes en smula över att han satte tro till sådana ansagor och försökte skaka av sig sin misstämning, men det ville inte lyckas.

— Ni har väl noga sett till att märkena stämmer, gubbar? ljöd i detsamma prostens röst bortifrån stranden.

— Jo vars, det ska allt stämma på pricken, svarade Könic. Vi har noga mätt djupet, där klockan ligger, och avståndet till båda stränderna. Och mitt för har vi satt hemliga märken. Vi ska nog återfinna dem.

— Då är ju allt gott och väl, sade herr Bureus. Vi ger oss väl hem.

Men han blev i alla fall stående en stund och stirrade mot vaken där klockan sjunkit. Han hade fått tårar i ögonen, när han sett den försvinna och en föraning om kommande olycka hade gripit honom. Han kände det som hade han varit med om en begravning. Gud allena visste, om han någonsin mer skulle få höra klangen av sin storklocka, som i så många år kallat samman hans församling.

— Vile du i frid till uppståndelsens dag, sade han sakta. Han visste inte varför han valt dessa ord ur begravningsritualen. De tycktes honom nästan hädiska, som Nirs Petters förslag, att de skulle begrava klockan i vigd jord.

— Nu skiljs vi åt för i dag, go vänner, sade prosten till slut med ansträngd glättighet i stämman. Nu kan vi vara lugna för klockan.

En ödesdigt kommande av en snar fred

Katarina satt vid sitt fönster och väntade på att få se Semion komma. Kanske fanns han ändå bland alla dessa ryssar, som kommit till staden. En bataljon var förlagd hit, resten var fördelad mellan Degernäs, Teg, Tavle och Täfteå. Men det räckte med dem, som fanns här. Överallt på gatorna vimlade det av främlingar. Framför Katarinas skvallerspegel passerade dagen i ända de mest underliga typer: Långskäggiga, lurviga karlar i slitna paltor och med benen lindade i trasor, små krokbenta kosacker med mongoliska ansiktsdrag och hjulande gång och officerare i granna uniformer av ett märkvärdigt och främmande snitt. Med bävande hjärta stirrade hon dem alla i ansiktet när de passerade förbi. Men ingen av dem liknade Semion. Och ändå liknade de honom på något sätt allesammans. Allt det vilda och främmande hos honom, som ibland skrämt henne, igenkände hon i dessa underliga fysionomier. Ryssar — Semions landsmän — hon borde kanske tycka om dem för hans skull, men de ingåvo henne bara avsmak och skräck. Ty detta var inte längre hjälplösa, utsvultna fångar som man måste tycka synd om. De var segrare nu och hade tagit hennes stad i besittning med våld. (Forts.)